

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань енергетики та
житлово-комунальних послуг

20 липня 2020 року

Веде засідання голова Комітету ГЕРУС А.М.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...таблиці тих правок, які сьогодні ми будемо розглядати по суті більш детальніше, тому що всього там правок 1200 є, але ми хочемо сконцентруватися на найбільш важливих. І тоді через двадцять хвилин ми би почали засідання комітету, якщо немає заперечень.

У нас є друге питання. Так...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми тоді... У нас є питання 4 і в нас є питання номер 2. Скажіть, будь ласка, чи готові доповідачі по 2 і 4 питанням зараз виступити і презентувати?

Питання номер 2 – це про рекомендації комітетських слухань на тему: "Використання природного газу в побуті: безпека, проблеми, шляхи вирішення". Доповідач - Кучеренко Олексій Юрійович, який був ініціатором таких комітетських слухань.

І питання номер 4: щодо обговорення... Погано чути? Так краще, чи так само? Погано? Давайте тоді, може, спробую просто даліше від мікрофона говорити.

ЮФФЕ Ю.Я. Нормально чути. І давайте зареєструємося, щоб почати комітет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чути так, добре?

ЮФФЕ Ю.Я. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре чути?

Питання номер 4 – це щодо обговорення питань трансформації вугільних регіонів в Україні та напрацювання напрямків їх подальшого розвитку, диверсифікації економіки вугледобувних регіонів та розробки і впровадження проєктів, спрямованих на врегулювання проблем соціально-економічного розвитку територій, на яких розташовані вугільні підприємства.

Всього у нас сьогодні 6 питань порядку денного. Запропонований порядок денний доступний. Я прошу тоді проголосувати. Відкриваю засідання комітету, якщо ми вже починаємо працювати. Прошу проголосувати за цей порядок денний, який на сьогодні є.

Хто – за, прошу проголосувати. *(Не чути)*

Тоді давайте, можливо, з другого питання розпочнемо. Олексій Юрійович, у нас тут проводилися комітетські слухання на актуальну тему. Якщо можна, тоді коротенько...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Шановні колеги, це дуже важливе питання, оскільки ми сьогодні сконцентруємося над проблемою енергоринку та "зелених" тарифів. Але я хочу нагадати, і дуже вдячний усім, що відреагували швидко, одразу, миттєво після цієї трагедії з вибухом газу на Позняках київських. Хоча ця проблема назріла давно, і ми уже швидко підготували з колегою Жупаниним і з секретаріатом, і провели комітетські слухання. Були представлені практично всі учасники..... цієї сфери, і дякую міністерству, дякую нацкомісії, дякую представникам розподільчих компаній, споживачів, управителів і так далі.

Ми визначили першочергові проблеми, які сьогодні накопичуються лавинообразно в сфері газорозподілу і безпеки газопостачання. Там ціла низка проблем. Я ще раз от просто хочу звернути вашу увагу, там повністю

вийшла поза правове поле система договорів. По суті справи, немає договорів на утримання внутрібудинкових мереж, повна безвідповідальність, відсутність державного контролю за безпекою газопостачання в результаті реформ, і накопичуються величезні фінансові проблеми, пов'язані з тарифом, який не покриває собівартість, і з балансом, який так само покладається на розподільчі компанії.

Тут всі рекомендації відображені. Буду дуже просити підтримати, для того щоб ми могли працювати далі, може, навіть створивши і відповідну мобільну робочу групу, яка би співпрацювала з обома міністерствами. Мова йде як про Міненергетики, так і Мінрегіонів... територій, і Національної комісія з регулювання комунальних послуг та енергетики.

І окремо звертаю увагу. На превеликий жаль, в залі два тижні... 10 днів тому було провалено, відправлено, на жаль, на повторне друге читання дуже важливий законопроект - 2458. Це наш законопроект, автор і супроводжує пан Пивоваров. 10 місяців ми працювали, провели безліч нарад, знайшли компроміс. І в результаті, на превеликий жаль, вибачте, дилетанти і горлопани просто провалили його, закидавши спамом депутатів, ввівши їх оману.

Тому є тут одна з рекомендацій цих слухань – це саме в першу чергу прийняти цей 2458, який дозволить розрулити цей колапс, який сьогодні є в системі стосунків договірних в будинках між газовиками і всіма надавачами послуг, та споживачами.

Дякую. І дуже прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі, Олексій Юрійович.

Я так розумію, нам потрібно проголосувати за схвалення цих рекомендацій за підсумками комітетських слухань.

Хто за те, щоби схвалити ці рекомендації, прошу проголосувати.

Рішення прийнято. Бачу навіть на екрані... руки підняті. По-моєму, одноголосно. *(Шум у залі)*

Хто – проти? Є хто проти? Хто – утримався? Одноголосно.

Скажіть, будь ласка, ті, хто з нами на відеозв'язку, як нас чути? І, може, щоб ми так само почули вас, щоб протестувати зв'язок.

Ігор Петрович Кісільов.

КІСІЛЬОВ І.П. Да-да, вас гарно чути. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чути нас добре? Ігор Петрович, нас чути?

КІСІЛЬОВ І.П. Да, добре чути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Юлій Якович Іоффе, чути нас?

ІОФФЕ Ю.Я. Чути добре, видно добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Так, хто в нас ще там є? Шаповалов Юрій, чути нас? Шаповалов Юрій, чути нас?

ШАПОВАЛОВ Ю.А. Так, чути.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Вас теж чуємо.

І Володимир Вікторович, нас чути?

МОРОЗ В.В. Да, чую добре. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мулик Роман, чути нас? Мулик Роман.

МУЛИК Р.М. Я є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чути. Чудово. Всі на зв'язку, значить, чуємо.

Добре. Тоді питання номер 4 сьогоднішнього порядку денного, ініційоване Вікторією Олександрівною, щодо обговорення питань трансформації вугільних регіонів в Україні та напрацювання напрямків їх подальшого розвитку, диверсифікації економіки вугледобувних регіонів та розробки і впровадження проєктів, спрямованих на врегулювання проблем соціально-економічного розвитку територій, на яких розташовані вугільні підприємства.

Вікторія Олександрівна, прошу, вам слово. Ще у мене так само прохання. Друзі, якщо можна, поставте телефони на беззвучні режими, для того щоб... У нас разом із відеоконференцією зв'язок слабуватий. І, якщо можна, Олег Валерійович, також на беззвучний режим, щоб ми могли добре чути один одного.

Прошу, Вікторія Олександрівна.

ГРИБ В.О. Дякую, Андрію Михайловичу.

Ми багато з вами чули під стінами і на Банковій шахтарів, і не тільки. Я так розумію, проблему зараз вирішено, але її вирішено, мені здається, тимчасово. Я б хотіла тут почути точку зору також міністра енергетики пані Олі, але без трансформації вугільних регіонів, на превеликий жаль, ми не зможемо просто, як страуси, засунути голову в пісок і дивитися на те, що нічого не діється.

Для того, щоб дійсно зробити трансформацію вугільних регіонів, необхідно сьогодні розуміти, з яких регіонів треба починати. Кабмін створив Координаційну раду на чолі з Прем'єр-міністром. На превеликий жаль, поки що немає коштів на проєктний офіс. Долучалися до різних донорів, але відповіді ще немає, щоб вже почав працювати проєктний офіс.

Є така робота яка, мені здається, може бути зроблена безпосередньо Міністерством енергетики. І аналіз тих шахт, які, вибачте, але потрібно вже

називати речі своїми іменами, деякі шахти є абсолютно неефективними, і тут потрібно розглядати питання закриття шахт. Але не за рахунок тих регіонів, а в деяких регіонах шахти є моноутворюючими підприємствами, і там люди не зможуть просто вижити, якщо нічого не буде зроблено для того, щоб був додатковий бізнес, приходили додаткові інвестиції на територію, і якщо не розуміти, що робити з шахтарями.

Аналіз... Я правильно розумію, пані Оля, що аналіз вже було такий, першочерговий, зроблено в Міністерстві енергетики? Але що далі, от що з цим робити? Тому що чекати на проектний офіс, коли він запрацює, коли ми отримаємо якісь кошти, це довго чекати. Хотілося б розуміти, як ми будемо рухатися далі, і дуже хотілося б, щоб в нас ті законопроекти, про які і пан Андрій говорив на "Свободі слова Савіка Шустера" (правда було, Андрію Михайловичу? Правда.) про вільні економічні зони, про державну підтримку таких міст, де можна буде переводити такі міста на газ чи інші альтернативні джерела енергії, от хотілося б, щоб ми мали такий план і розуміли, як ми робимо це далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Прошу, пан Михайло Бондар, голова профільного підкомітету.

БОНДАР М.Л. Дякую, колеги.

В підтримку, що сказала пані Вікторія, дійсно, найперше, що має бути, – це бажання реформувати якраз ці регіони, на яких розташовані вуглевидобувні підприємства, відповідно кошти, і все це буде затягнуто в часі. Треба не забувати, що шахтарська професія – в основному це мужська, це люди, які день-в-день, спускаючись від 500 метрів і більше під землю, ризикуючи своїм життям, постійно забезпечують в тому числі нашу державу, щоб вона була енергонезалежною.

Тому про трансформацію регіонів, на яких розташовані ці вугледобувні

підприємства, неодноразово вже питання піднімалося, і, на жаль, воно поки тільки залишалося, як то кажуть, бажанням. Зустріч з мерами, з головами адміністрацій, шахтарськими профспілками, лідерами - і поки далі воно не рухається. Тому що, дійсно, під це все треба великі кошти. Не поставиш, наприклад, якусь панчішну фабрику і не перекваліфікуєш шахтарів відповідно на цю професію, це мужська професія. І, як заявляли попередні очільники Міністерства енергетики, що відправлять всіх шахтарів ремонтувати дороги, це, напевне, що не вихід.

Тому треба буде розуміти, що в цей період, коли будуть переходити ці регіони на якісь інші професії, паралельно закриваючи шахти, перекваліфікуючи шахтарів, треба буде, дійсно, провести з ними спілкування, з профспілками спілкування, яку професію можна, наприклад... на яку професію можна перекваліфікувати шахтаря, куди він готовий буде піти, яка йому професія буде як би близькою, і щоб він на це погодився. Тому що ми знаємо, наскільки питання перекваліфікації шахтарів весь час стоїть гостро. Тому що шахтарі - ті, хто, як я наголошував, ризикують своїм життям кожен день, не підуть на просто якусь першу попавшуюся професію, яка буде запропонована.

Дійсно, ці якраз вугледобувні підприємства від 50 і більше відсотків наповнюють міста обласного підпорядкування або районні бюджети, на території яких вони розташовані. Тому в період перехідний мусимо зробити все, щоб ці райони не були депресивними, щоб люди масово не покидали ці райони в пошуках іншої професії, не виїжджали, тому що потім пізніше, після цього не буде навіть кого перекваліфіковувати, просто самі шахтарі розбіжаться, і тільки з цього убуде.

Тому, дійсно, треба – перше - напевно що, починати з якраз координаційної ради по трансформації вугільних регіонів, чіткого плану і розуміння, що під це все будуть кошти, і тоді можна дійсно буде починати перекваліфіковувати наших шахтарів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Камельчук Юрій Олександрович також має що сказати з цього приводу. Прошу.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Добрий день, колеги! Добрий день комітету! І хотілося би додати до того всього, що сказали мої попередні колеги, ще кілька таких речей, що нам потрібно, крім трансформації самого регіону, взагалі підійти до трансформації управління і аудиту державних шахт.

Чому ця тема важлива? Приблизно місяців 8-9 тому я говорив, що було би добре зробити ТСК по питаннях збитковості підприємств вугільної галузі, зокрема державних шахт, зокрема на заході України, звідки я є родом. І поки що не вдалося поставити це питання до порядку денного Верховної Ради. Я отримав приблизне розуміння, що це може вдатися у вересні, і скажу чому це важливо.

Прошло часу від того, як могла ТСК запрацювати, понад півроку, ми маємо проблеми з кількома підприємствами на заході України. зокрема це тільки мінімально і задокументовано виявлено, я вже не кажу про те, що не задокументовано.

По "Шахті "Надія" у нас склалася з попереднім менеджментом мінус 50 мільйонів. На центральній збагачувальній фабриці було виявлено виведення готівки на якусь сторонню компанію 220 мільйонів. СБУ приїхало і, на жаль, не отримало доступ до документів, тому що їх хтось попередив завчасно. Так сталося, що між самими підприємствами державними також є заборгованість, і, зокрема, на Калуш винні 25 мільйонів уже "Волиньвугілля". Там поки що до кінця не вдалося навести порядок, так би мовити. Постійно "Центрэнерго" заборговує приблизно 150-250 мільйонів "Львіввугілля". І я дуже сподіваюсь, і зовсім не буду давати розслаблятися новим заступникам, які будуть, власне, займатися вугільною промисловістю. Знаємо, що у них є певний попередній

досвід. Будемо сподіватися, що цього разу він буде трошки інший результат мати.

І, завершуючи, про саму трансформацію регіонів. Крім того, що ми вже почули за весь цей попередній період, що є донори, готові допомогти з першим проектом, є бажання створити координаційну раду, я розумію, що є і внутрішні ресурси без сторонньої фінансової допомоги принаймні проаналізувати нам цю ситуацію. Зібрати інформацію на місцях з регіонів, що можемо зробити ми, депутати саме з тих регіонів. З керівниками тих підприємств, з керівниками області, з керівниками інших підприємств разом напрацювати приблизну модель, як можна трансформувати те чи інше місто.

Крім того, хочу звернути вашу увагу, що той проект, який передбачається, пілотний, відносно однієї шахти, я так розумію, він буде тільки стосуватися, нам треба буде шукати кошти на трансформацію додатково, або всередині нашого бюджету, українського, або знову ж таки за чиеюсь сторонньою допомогою, якщо вони будуть в цьому зацікавлені.

Прохання до всіх, хто готовий взяти участь і кому важливе це питання, трансформації цих регіонів, з вересня, не відкладаючи, повернутися до робочих груп за нашою ініціативою із залученням працівників міністерств і інших сторонніх експертів, які можуть в цьому допомогти, і напрацювати, як будь-який закон, так само напрацювати нам разом, спільно цю модель, не чекаючи нікого.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Вікторія Олександрівна, є ще щось додати?

ЮФФЕ Ю.Я. У мене є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлій Якович тоді зараз. Потім Вікторія Олександрівна. А потім...

ЮФФЕ Ю.Я. Шановні колеги, переді мною виступали мої колеги, і я можу погодитись з двома положеннями, що вони сказали. Це з паном, шановним мною, Михайлом Бондарем, що шахтарська професія – це чоловіча професія, бо я пройшов путь з 59-го року від забою до генерального директора, там в промежутке головний енергетик, головний механік, начальник шахтобудівного управління, шахту "Суходільська-Східна" побудував, і директор шахти, генеральний директор, от я 30 років. Я про це дещо знаю. Так от, я вам хочу сказати: оце ми ведемо балачки.

Перше. Коли б в уряді сиділи професійні люди, які б розуміли і хотіли б добра нашій державі, і розуміли, як це зробити, вони перш за все сказали, скільки нам потрібно вугілля. Чи можна так спалювати вугілля, як ми спалюємо, перетираючи на ТЕЦ і ТЕС вугілля в вугільну пудру? Так ніде не спалюють, бо ми забруднюємо навколишнє середовище і це КПД дуже низьке. Всюди спалюють вугілля в котлах з киплячим шаром. У нас тільки одна така станція - Старобешівська. Все. По-перше, треба брати, вводити інвестиційну складову, якщо ми бажаємо зберегти вугілля, і перетворювати наші станції на вугілля з киплячим шаром. Раз.

Друге. Залишилось 33 вугільних шахти. Кажучи про збитковість їх і безперспективність, треба розуміти, що, - перше - це можна казати, чи є на шахтах, а вони всюди є, крім на Волині, запаси вугілля, як кажуть, промислові запаси. Раз.

По-друге, і друга складова. це родовище, це воно впливає на собівартість. І друге – це стан шахти як інженерної споруди, скільки треба вкласти для того, щоб зменшити затрати на транспортовку, на все інше. Фахівцям це зрозуміло. Ніхто це не робив. Я казав, що державні шахти стануть всі, хоча починати треба з енергетики, як ми будемо забирати це вугілля і використовувати, і те, що залишилося у нас з газової групи, бо у нас антрацитові групи на нам не підконтрольній території.

І подальші кроки - це приєднання шахт, це при такій програмі переходу

на киплячий шар, і приєднання шахт, не продавати, до станцій, які вони будуть постачати вугілля, робити окремі підприємства. Цього не зробити - вугільна промисловість і далі тепла енергія помре. Навіть якщо відійти трішки від вугілля і сказати про газ, який останнім часом дешевше становиться, то в усіх цивілізованих країнах теж не спалюють так газ, на парових турбінах, а спалюють на парогазових, яких у нас загалом нема. Це спалюють газ на першій ступені турбіни.

І коли не буде цієї програми, то тепла енергетика, вона не конкурентноздатна, вона помре. І це треба розуміти, і це просто впливає на вугільні регіони. Для цього повинна бути лінія, для якої ви, монобільшість, створили уряд, який повинен бути професійний і підходити... В іншому випадку, вибачте мене, з мого невеликого досвіду, я вам скажу, що це балачки, хай на мене не ображаються мої колеги, це моя особиста думка.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі вам.

Вікторія Олександрівна, прошу.

ГРИБ В.О. Юлій Якович, я можу з вами погодитися, що до сих пір практично були тільки балачки, але необхідно вже починати щось робити, щоб то були не балачки, а щоб то був конкретний план трансформації вугільних регіонів.

Ми всі розуміємо: у вугілля немає майбутнього. І для того, щоб нам поставити на цьому крапку, ще потрібно, я погоджуюся, 10-20 років, але за 10-20 років ми повинні вирішити ці проблеми. Ми більше не можемо чекати і постійно видавати гроші з національного бюджету, бо ті кошти, які йдуть на погашення заробітної плати, - це кошти, які можуть йти на розвиток нашої країни, на лікарів, на вчителів і інші соціальні верстви населення.

Тому хотілося б дуже почути зараз від виконуючого обов'язки міністра енергетики, що саме Міністерство енергетики зараз роблять з тим аналізом і

по яких критеріях той аналіз було зроблено. Тому що собівартість ще ніхто не відміняв, не скасовував. Як сказав пан Кучеренко, яка ціна буде того вугілля? Тобто нам необхідно розуміти ці речі для того, щоб рухатися вперед з трансформацією.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Ольга Анатоліївна, прошу.

БУСЛАВЕЦЬ О.А. Доброго дня, шановні народні депутати! Дякую, Андрій Михайлович, і шановним народним депутатам, що підняли таке болюче і надактуальне, проблемне питання: щодо трансформації вугільних регіонів.

Я вас хочу проінформувати, дійсно, що робиться на рівні уряду і міністерства по цьому напрямку. Хочу нагадати, що Програмою діяльності Кабінету Міністрів, затвердженою Постановою уряду від 13 червня цього року, передбачено розроблення національної програми трансформації вугільних регіонів. *(Шум у залі)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, або хто приєднаний по відеозв'язку, прохання виключити мікрофони свої. А якщо хтось хоче щось сказати, підніміть руку, у нас є екрани, ми обов'язково побачимо і слово всім по черзі дамо. Спасибі.

Прожу, Ольга Анатоліївна.

БУСЛАВЕЦЬ О.А. Дякую.

Розроблення цієї національної програми трансформації завданням уряду покладено на Міністерство регіонального розвитку, громад та територій України. В той же час, з метою забезпечення енергетичної безпеки держави зазначеною програмою на Міністерство енергетики України

покладено завдання з розроблення та виконання програми реформування вугільної галузі з урахуванням кращого міжнародного досвіду трансформації вугільних регіонів, думки громадян, які проживають у цих вугільних регіонах і працюють на вугільних підприємствах.

Що необхідно на сьогодні доопрацювати і затвердити? Звичайно, це концепція реформування вугільної галузі і план заходів до неї. На сьогодні ця концепція розробляється Міненерго і буде доопрацьована найближчим часом. Крім того, концепція національної програми трансформації вугільних регіонів до 2030 року розробляється спільно з експертами Міненерго, звичайно, і з експертами МінТОТ, і експертами - представниками бізнесу.

Крім того, хочу вам нагадати, що Постановою Кабінету Міністрів 13 травня цього року було утворено Координаційний центр з питань трансформації вугільних регіонів, який очолює Прем'єр-міністр України. Мета діяльності цього центру – розробка Національної програми, про яку я тільки що сказала. На даний час, як вже було зазначено, ведеться робота зі створення проектного офісу за рахунок фінансування поточних проектів разом зі Світовим банком.

Крім того, на засіданні Координаційного центру ми вже проговорювали, що буде розглянуто проект напрацьованої концепції трансформації вугільних регіонів, для того щоб її доопрацювати і зробити її дійсно діючою, по якому ми будемо далі рухатись.

Що стосується взагалі, як ми бачимо, що повинно бути в цій концепції і в національній програмі. На сьогодні нами доопрацьовується методологія і критерії оцінки ефективності вугільних підприємств. Тобто процес закриття має бути, як було вже сказано, поетапним, визначається пріоритетність областей і міст, які потребуватимуть програми підтримки в першу чергу.

У нас проаналізовано соціально-економічну ситуацію в областях, що підпадають під трансформацію. І зараз розробляються підходи щодо диверсифікації місцевих економік, створення нових робочих місць. Проводиться оцінка і сегментація трудових ресурсів. Паралельно на рівні

громад розроблені ініціативи, концепції та пілотних проектів щодо зменшення залежності громад від вугілля. Всі ці компоненти мають стати частиною національної програми, структура якої ще обговорюється.

На минулому тижні, нарешті, були призначені мої заступники, міністра енергетики, по напрямку вирішення проблемних питань у вугільній галузі. Один заступник відповідає за операційну діяльність, і другий заступник, більш буде його діяльність спрямована саме на реформування, тому що це великий такий пласт питань, про які я тільки що говорила.

Вже надано доручення заступнику щодо... і затверджено навіть план, щодо виїзду на шахти з метою розглянути плани середньострокового видобутку вугілля для розуміння собівартості такого вугілля, про що говорив і пан....., і що ми чули сьогодні, зараз, для того щоб відповідно до методології і критеріїв оцінки розглянути, дійсно, і поділити шахти на перспективні і неперспективні, щоб надалі робити слідуючі кроки.

Що стосується міжнародної співпраці і міжнародних можливих проектів. Дійсно, вже було проведено перемовини на дуже високому рівні з німецькою стороною стосовно реалізації пілотного проекту. І я можу навіть сказати, що, можливо, не однієї шахти, в одному мономісті, а веду перемовини, щоб це була одна шахта в Західному регіоні і одна шахта в Восточном регіоні. І відповідно до розроблених критеріїв такі шахти в мономістах будуть обрані, саме для того щоб забезпечити реалізацію цього проекту, вирішити питання екологічного, соціального, економічного характеру, для того щоб переорієнтувати людей на іншу роботу, надати їм джерела, і фінансові джерела, і інші, для того щоб вони могли себе адаптувати після такого закриття.

Можу сказати, що по аналізу, який ми робили, соціально-трудового потенціалу вугільних підприємств, саме людей, які задіяні у видобутку вугілля, у нас є навіть дефіцит на шахтах, які потенційно можуть бути перспективними. Тому я думаю, що от саме правильна переорієнтація трудового потенціалу дозволить вирішити багато соціальних питань і

проблем.

Тому я вважаю, що після того, як ми оберемо ці два міста, дві шахти, які будуть у нас... по яким питання проблемні будуть вирішуватися в рамках пілотного проекту з німецькою стороною, я додатково буду ініціювати зустріч з вами, для того щоб проговорити, перед тим, як затвердити такі міста, для реалізації їх у пілотному проекті, для того щоб ми спільно вирішили, на яких саме шахтах це буде реалізовано.

Крім того, у нас є пропозиція Світового банку і досвід Польщі стосовно трансформації регіонів. Там нам пропонують допомогу, і використати цей досвід для того, щоб імплементувати його Україні.

Що стосується того питання, що було піднято паном Камельчуком, щодо "Центренерго", хочу повідомити, що у п'ятницю було проведено чергову нараду з метою вирішення питань можливості залучення кредитних ресурсів саме для того, щоб розблокувати роботу вугільних підприємств на сьогодні. Тому що можу проінформувати, що декілька підприємств знаходяться, навіть ті, які у нас перспективні шахти - це і шахта Сургая, знаходилися у вимушеному простой, навіть обмежені в електропостачанні, внаслідок неможливості продати свою вугільну продукцію і заплатити за електричну енергію, яку вони споживають навіть тоді, коли не видобувають вугілля.

Тому кредитні ресурси "Центренерго" і кредитування вугільних підприємств для можливості розпочати свою діяльність є таким на сьогодні першочерговим кроком для того, щоб ці підприємства запрацювали. Тому що, можу повідомити, що з 5 майже мільйонів тонн вугілля, які потрібні на рік компанії "Центренерго", як основної компанії, яка споживає вугілля державних вугільних підприємств, тільки половину можуть поставити, виходячи із прогнозу видобутку вугілля саме з державних підприємств. Тобто половину вугілля "Центренерго" повинен докуповувати з вугільних підприємств іншої форми власності, тобто державний сектор не може навіть сьогодні потребу повністю "Центренерго" покрити в цьому вугілля.

Тому нам потрібно також працювати в подальшому для того, щоб на перспективних шахтах збільшити видобуток вугілля, для того щоб за рахунок реалізації, якою би могли покрити всі свої операційні затрати, і в подальшому, звичайно, потрібно буде розглядати питання джерела коштів, для того щоб на цих перспективних шахтах надати поштовх для подальшого збільшення видобутку і таке інше, розглядати більш стратегічні питання. Але це буде все робитися у напрямку реалізації затвердженої стратегії, інформації

Якщо стисло, то це в мене все. Дякую. Якщо є питання, із задоволенням відповім.

ГРИБ В.О. Якщо можна, я б хотіла додати, що, ви знаєте, люди на місцях, які працюють, їм абсолютно все рівно: вони працюють на державних шахтах чи приватних шахтах. Якщо ці шахти закриваються, то є проблема для міст, тому що тоді і бюджети пусті, і все інше. Коли буде розроблятися аналіз перспективних, неперспективних шахт, неможливо робити тільки такий аналіз для державних шахт, тут необхідно залучати всі шахти, які існують зараз в Україні, і дивитися на перспективи розвитку чи закриття таких шахт.

Дякую. І "Центренерго" - так само, тобто вони сплачують податки, приватні шахти в тому числі, і орендовані.

БУСЛАВЕЦЬ О.А. Абсолютно підтримую вашу ремарку. Я хочу нагадати, що у нас є і орендоване підприємство "Добропіллявугілля", яке може бути повернено в державу, якщо буде прийнято таке рішення. Тому, звичайно, це підприємство також буде оцінено і ранжовано відповідно до певних критеріїв.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Я вже, дійсно, також озвучував свою думку, свою позицію, що нам

потрібно розвивати ті регіони, шахтарські міста і шахтарські регіони, шляхом диверсифікації економіки цих регіонів, диверсифікації підприємств. Нам потрібно давати якісь стимули, щоб в регіонах виникали інші підприємства, інші робочі місця, для того щоб, зрештою, люди могли обирати, де їм краще працювати. Тому що, коли людина може обирати, це завжди великий плюс.

Тому я, дійсно, говорив про те, що нам потрібно проаналізувати, і я вже почав такий аналіз, щодо можливості створення вільних економічних зон саме в шахтарських регіонах. А також нам потрібні певні спеціальні умови для приєднання до інфраструктури: електричні мережі, газові мережі, водопостачання, – для того щоб цим також стимулювати саме там відкриватись новим підприємствам.

Я сподіваюсь, що ми цю роботу продовжимо разом з колегами, які представляють ці регіони, і разом з міністерством. І сподіваюсь, що ми вже на початку осені вийдемо на якесь рішення, яке у вигляді законопроекту або інших нормативно-правових актів можна буде приймати.

Ми повинні чітко розуміти, що, звичайно, життя розвивається і з'являються нові технології. Тому нам просто дійсно потрібно, перш за все, думати не про залізо чи якісь там терикони, а думати про людей, які там знаходяться. Думати про людей – це дати людям інші можливості. Якщо ми дамо людям інші можливості, це буде вирішення самого головного соціального питання. Соціальне питання цих регіонів – це, мабуть, одна з найважливіших проблем, яка там є. Будемо працювати, щоб восени вийти на якесь рішення, яке зможемо підняти у Верховні Раді.

Прошу, Інна Совсун.

ГРИБ В.О. Я вибачаюсь, а як будемо працювати? У нас буде якась робоча група, чи що? У нас також є деякі напрацювання. Давайте створимо робочу... не робочу групу, а в рамках підкомітету, можливо, ту групу, і хто входить до тієї групи, хто безпосередньо відповідає за який напрямок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я підтримую. Давайте на базі підкомітету створимо робочу групу, і вже в робочому порядку обмінюємося тими ідеями, тими напрацюваннями, які у нас є, для того щоб вийти потім на якийсь вже результат у вигляді готових проектів рішень.

Прошу, Інна Совсун.

СОВСУН І.Р. У мене, власне, так само питання по тому, як далі з цим питанням працювати. Тому що ми розуміємо, що коли ми говоримо про зміну економічного напрямку в містах, то нам потрібно працювати за межами сфери енергетики. Якщо ми будемо працювати над цим питанням тільки в межах Комітету енергетики, то ми ніколи не напрацюємо ніякі альтернативні пропозиції. І мені здається, що тут доцільніше працювати, якраз виходячи за межі Комітету енергетики і Міністерства енергетики, тому що це питання, яке стосується економічного розвитку, це питання, яке стосується соціального захисту, це питання, яке стосується освіти, це ті питання, які потребують залучення фахівців і різних міністерств, і точно різних комітетів. Тому що, мені видається, якщо ми замкнемо питання на обговоренні в межах Комітету енергетики, то ми, власне, за межі питань енергетики не зможемо вийти, а це те питання, яке досконально є міждисциплінарним, воно потребує залучення фахівців з інших сфер.

Тому моя пропозиція була б розширити, власне, участь і долучити людей з інших сфер, для того щоб, дійсно, комплексно підійти до цього питання. Тому що максимум експертизу, яку може надати, власне, профільний Комітет енергетики, - це питання, яке стосується того, як працюватимуть шахти. Але питання щодо подальшого працевлаштування людей, створення нових робочих місць, сфера навчання, підвищення кваліфікації, отримання нових кваліфікацій - це те, що не може запропонувати Комітет енергетики. Тут, мені видається, доцільніше залучити і подумати про якусь міжкомітетську робочу групу для того, щоб над цим питанням працювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я з вами згоден з цією пропозицією. Єдине, що я думаю, що воно завжди краще працює, якщо ми приходимо вже з якимись своїми ідеями і під ці ідеї залучаємо інших. Тому що якщо починається загальне обговорення, завжди краще хоча б в дуже такому, попередньому вигляді, якийсь драфт рішення, чи якась ідея рішення, чи проект рішення, щоб потім вже на базі цього можна було критикувати, можна було вже залучати інших. Але я абсолютно з вами згоден, що тут потрібно залучення інших міністерств, інших фахівців. І, до речі, є зараз Координаційна рада при Прем'єр-міністрі, яка також цими питаннями займається. Тому ми як народні депутати можемо активніше залучатися, в тому числі і до роботи цієї Координаційної ради. Тому давайте таким чином рухатися і так і діяти.

Прошу, Михайло Якович.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Шановні колеги, зараз на засіданні енергетичного комітету присутні двоє гірничих інженерів – я і Іоффе, які все життя пропрацювали в цій сфері і прожили в шахтарських містах, і не втратили зв'язок з шахтарями, і дуже предметно знаємо ситуацію.

Я хотів би також звернути увагу на те, що, можливо, це недостатній досвід сьогодні в реструктуризації вугільної промисловості в Україні. Зрозуміло, що досвід Великобританії, який вважається одним з найгірших у світі і засуджується, нам неприйнятний, але є досвід німецький, коли держава на досить серйозному рівні, на рівні перших керівників держави, за участі громадськості, в першу чергу за участі профспілок, які поіменно знали кожного шахтаря, які разом зі спеціальною державною компанією займалися питанням реструктуризації, не залишалися поза увагою місцевих органів влади, регіональних органів влади.

І в даному випадку дуже важливо, що ми зараз це питання піднімаємо тут. але так само важливо, щоб це питання знаходилось під контролем

Прем'єр-міністра. Дуже добре, що він являється енергетиком і розуміється на енергетичних питаннях і проблемах, і намагається їх вирішити, що частково вдається. Але, з другого боку, я звертаю увагу, що немає такої взаємодії чіткої між профспілками, рідним Міністерством енергетики, Міністерством фінансів, Міністерством економіки і регіональними органами.

Пане Семінський, вам щось не зрозуміло? Я можу підійти, окремо вам пояснити. Ми зараз у прямому ефірі, по-перше. Якщо вам дуже дивно, і ви знаєте проблеми шахтарів, і ви провокуєте міністра на якусь реакцію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Якович, Михайло Якович, ну, давайте...

ВОЛИНЕЦЬ М.Я. Давайте я завершу. Я зараз поясню, в чому справа.

Мене дивує наступне, що на засіданні Кабінету Міністрів тиждень назад було проголосовано вивести із складу групи, вивести із складу штабу по трансформації вугільних регіонів профспілки і замінити їх експертами у галузі енергетики та представниками громадськості. Не зрозуміло, хто це має бути і чому це відбувається.

Я хочу застерегти, що ні в Європі, ні в інших країнах демократичного світу ніхто не подасть руку нашій владі, якщо таке буде відбуватися, тому що профспілки, вони законодавчо вписані як представники людей найманої праці в цьому секторі: і Профспілка працівників вугільної промисловості України та Незалежна профспілка гірників України.

Я до цього часу не проінформований, чи виправлена ця помилка, хоча в мене була розмова з Прем'єр-міністром, з міністром енергетики, а так само з міністром по розвитку регіонів. Мені здалося, що вони розуміють цю ситуацію, що вони готові її виправити, але коли всі члени уряду голосують за те, щоб виключити профспілки і замінити незрозуміло ким, тому що немає персонального складу, і ми, профспілки, не проти, щоб туди були включені експерти з галузевих питань, інші стейкхолдери.

Тому зауважую, що ми, скоріше, на початку шляху, і хочу попередити,

ось в мене фото, коли піднялися шахтарі 31 рік назад, в 1989 році, в Україні. Я його передам. Щоб не вийшло так, що сьогодні 70 тисяч шахтарів, а до них приєднуються мільйони громадян, які проживають в шахтарських містах або зв'язані з шахтарськими промисловими регіонами, наприклад як в Харківській області чи в Одеській області машинобудівельні заводи або навчальні заклади. Я от передам фотографії, вони такі повчальні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі.

Ольга Анатоліївна, у вас є репліка?

БУСЛАВЕЦЬ О.А. Шановний Михайло Якович, мене дивує, що ви говорите, що у вас з рідним міністерством немає діалогу. Мабуть, ви той народний депутат комітету, з яким я спілкуюся, я думаю, найбільше. І кожного тижня ми з вами обговорювали всі питання, і коли представники вугільних підприємств були в Києві, і приходили до мене неодноразово. Тому мені чути дуже дивно те, про що ви говорите.

Я не розумію, до чого ця картинка. Ми всі державні люди і розуміємо відповідальність, яка лежить на нас стосовно трансформації вугільних регіонів. І ніхто не говорить, що ми там бездіяльністю своєю будемо наражати на ситуацію, яку ви картинку тільки що передали. Ми будемо робити зважені, необхідні рішення для того, щоб врахувати всі виклики, які сьогодні є, в тому числі соціальні, економічні, екологічні, як я про це і сказала, і ми працюємо над тим. І я вас запрошую, приєднуйтесь до всіх робочих груп, до Координаційного комітету, який створено на чолі з Прем'єр-міністром.

І що стосується виключення профспілок, я вам навіть надавала лист за моїм підписом, де головний розробник коли запропонував певну редакцію, я наголошувала на тому, що це є ризиковано і потрібно все ж таки залишити профспілки. Я думаю, що це якась технічна, мабуть, помилка, і вона

врегулюється. Але ви так багато про неї говорите, що воно не заслуговує стільки уваги, як те, що потрібно дійсно робити з шахтами, з регіонами і як регулювати це питання, яке не вирішувалось протягом останніх десятиріч, наголошую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Спасибі, дякую. Ми обмінялись тут думками.

Ще хотіли? Якщо можна, коротенько, щоб ми могли переходити....

_____. Два слова, якщо можна, сказати стосовно сьогоднішньої теми. Якщо я не помиляюся, міністерство має вже двох профільних заступників. На жаль, ми їх сьогодні не бачимо, бачимо тільки пана Бойка. Так що хотілось би побачити і почути від них чітку програму дій виходу з кризи і у вересні вже бачити якісь напрацювання з цього приводу.

БУСЛАВЕЦЬ О.А. Як я вже сказала, певні доручення надані, така програма буде розроблена, уточнена. І всі оціночні документи підготовлені, вони будуть уточнені після того, як буде проведено з виїздом на шахти, на місця певні перевірки, розглянуті програми середньострокового видобутку. Тому це не двох днів справа. І, дійсно, ми підготуємось і представимо вам план, по якому будемо рухатись далі.

ЮФФЕ Ю.Я. У мене невеличка репліка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлій Якович, якщо можна, голосніше тоді, щоб ми вас чули.

ЮФФЕ Ю.Я. На жаль, я не можу погодитись з пані Вікторією про те, що вугіль "помирає" у світі. В Америці, в Сполучених Штатах Америки, 170 тисяч шахтарів добувають 1 мільярд 300 тонн вугілля. І собівартість його при спалюванні на електростанціях, ну, вона навіть трохи дешевше, ніж на

атомних станціях. Там і технології, я був в американських шахтах, я бачив. Безумовно, вони далеко вперед... Но головне, що вони спалюють в котлах з киплячим шаром.

А те, що ми зараз розмовляємо без тих кроків, щоб зробити програму, як спалювати, як добувати, як поєднати – я про державні зараз шахти, вертикально інтегруючі компанії. - без цього це мені нагадує відповідь, те, що ми балакаємо, відповідь лектора по політичних питаннях, якому слухач сказав, що його дуже турбує Гондурас, він сказав: "Не чеши, само пройде". Оце мені нагадує. Бо, розумієте, нужен фаховий підхід – тоді буде все зрозуміло. А так, що ми хочемо щось... Правда, Англія закрила шахти, але вона не закрила станції. Вона бере це вугілля з Австралії, де навіть з транспортовкою це набагато дешевше. Там такі родовища, що там і так дешево вугілля добувати, як і в Сполучених Штатах. І це ми повинні розуміти і підходити до цього фахово. Оце таке прохання до нас до всіх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юлій Якович.

Тільки прохання, якщо у вас будуть ще виступи, ви ближче до мікрофону, тому що ми вас уривками чуємо, уривками не чуємо. Якщо спілкуватись, можливо, ближче до мікрофона якось.

Друзі, спасибі. Я думаю, що ... обговорили останнє. Я зараз пропоную перерву на 20 хвилин. І після цього ми перейдемо до питання порядку денного щодо Закону 3658.

ІОФФЕ Ю.Я. На скільки хвилин, пане головуючий?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нам треба, в першу чергу, розглянути 3658. Просить виконуючий обов'язки міністра, щоб ми...

Секундочку! Секундочку, пане Михайле! Почекайте секундочку. Нам треба перерву, щоби узгодити позиції там щодо правок і обмінятися

думками. Тому я прошу 20 хвилин перерви - і тоді ми повернемося до цього питання.

ЮФФЕ Ю.Я. Скільки?

ГОЛОВУЮЧИЙ. 20 хвилин перерви, хто на відеозв'язку. 20 хвилин.

ЮФФЕ Ю.Я. Добре.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що ми можемо потрошку закінчувати перерву. Всі вже повернулися чи ще когось немає? Інна Совсун ще не повернулась.

Я тоді, можливо, загально просто навіть для тих, хто нас дивиться в ютубі, поясню логіку, як ми діяли. В нас було досить багато правок: десь 1281 правка. І для того, щоб оперативно, скажімо так, в межах можливого і розумного строку пройти комітет, ми запропонували такий формат, що народні депутати, з нашого комітету принаймні, обирають по 5 найважливіших правок, будь-яких, з цієї таблиці правок, не важливо, хто автор, і ставлять їх сьогодні на комітеті на обговорення і на прийняття рішення.

Таким чином, в нас є ця таблиця сформована, окрім великої, величезної таблиці. В нас є таблиця, назвемо її так, таблиця із важливих правок, яку ми хочемо розглядати. І ця таблиця із важливих правок має відносно невеликий... там десь, можливо, правок 30-40, і ми по ній сьогодні хочемо пройтися і прийняти рішення.

Окрім того, якщо є народні депутати - представники інших комітетів, які також мають правки, які хочуть по них виступити, то така можливість буде надана. Я бачу, що в нас є сьогодні гості – народні депутати з інших

комітетів.

Таким чином, ми, сподіваюся, що зможемо пройти по відповідних правках і зможемо прийняти рішення, вже маючи підготовлені ті 30-40 найважливіших правок, які нам потрібно розглянути, можливо, деякі з них врахувати, можливо, деякі відхилити, але, зрештою, щоб не розбалансувати закон і щоб, зрештою, ми змогли передати підготовлений законопроект у залу парламенту.

Таким чином, бачу, пан Волинець і Інна Совсун також повернулися. Андрій Вікторович, бачу, ви піднімали руку. Щось актуальне ще чи ні?

ЖУПАНИН А.В. Андрію Михайловичу, оскільки ми зайдемо в дискусію по цьому питанню, я би хотів вас попросити, можливо, підняти питання третє про Михайла Вікторовича Кальченка, щоби ми вирішили питання швиденько і перейшли вже до законопроекту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте. В нас пан Кальченко вже виходить на пенсію, він довгий час пропрацював. Тому є пропозиція, щоб рекомендувати подати його на почесне звання "Заслужений працівник промисловості". Так звучить? Тому ми вас вітаємо, ви багато років віддали роботі на державу і довели свій професіоналізм і корисність для держави, тому спасибі вам за роботу.

І я думаю, що це рішення варто підтримати. Хто за це, прошу проголосувати.

Практично одноголосно, наскільки розумію, і, бачу, на екрані також є голоси "за". Спасибі. *(Оплески)*

Тоді пропозиція побудувати роботу наступним чином. Спочатку ми йдемо по додатковій таблиці. Всім роздана додаткова таблиця більш важливих правок. Ми йдемо по цій додатковій таблиці і будемо приймати рішення по відповідних правках. Потім окремо будуть правки від Анни Костянтинівни Скороход, тому що з технічних причин вони в цю таблицю не

попали. Тому давайте будемо по ній рухатися.

У нас ліва колонка – це депутат, який виносив цю правку на комітет, а в середній колонці є сам автор цієї правки, то це не завжди співпадає. І права колонка – це рекомендація голови профільного підкомітету.

Правка номер 26. Ця правка стосується того, щоб мати можливість у державному бюджеті закладати певну суму грошей для компенсації платежів для гарантованого покупця. Чому подана ця правка, я в двох словах поясню.

Справа в тому, що в нас от на сьогоднішній день виплата по "зелених" тарифах - це повністю перекладається в тарифи кінцевого споживача. В багатьох країнах Європи також "зелена" енергетика фінансується за рахунок бюджету, тобто за рахунок податків. Іноді це може бути податок CO₂, іноді це може бути якийсь інший податок.

Чим більше в нас буде закладатися цей тариф в тариф для промислових споживачів, зокрема в тариф "Укренерго", тим більше буде стимулів непобутовим споживачам зменшувати споживання електричної енергії загальної мережі. Зараз вже є прецеденти, і вже є, мабуть, більше 10 випадків, коли підприємства будують саме генерацію в себе за лічильниками. Якщо ми будемо тільки за рахунок тарифу це фінансувати, це буде дуже великий стимул для того, щоб споживачі менше споживали електроенергії, менше користувалися послугами "Укренерго", а більше будували власні генеруючі потужності, що на сьогоднішній день не є дуже добре для енергетичної системи.

Тому, на мою думку, об'єктивно, щоб в нас був такий довгостроковий, стабільний план роботи і план платежів по відновлювальній енергетиці. Мені здається, що необхідно вже передбачати участь в цьому державного бюджету. Тому ця правка номер 26... Хто... Єдине що, я би просив редакційні зміни тут: замість фрази "Національна комісія" вписати фразу "Міністерство енергетики....." Міністерство енергетики. Чому? Тому що подавати якісь пропозиції до державного бюджету – це не функція НКРЕКП, це тарифний регулятор, це в межах уряду, краще, щоб це робило

Міністерство енергетики.

Є коментар в пані... Пані Вікторія, прошу.

ГРИБ В.О. Андрію Михайловичу, мені здається, це дуже гарна правка, бо вона, дійсно, надає шанси для "зеленої" енергетики, це зрозуміло. Єдине, мені здається, що в цьому законі, якщо ми прописуємо такі речі, то нам потрібно буде ще постанови приймати – так? - чи що потрібно робити, чи окремо?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Окремий Закон про бюджет. Це має бути передбачено в Законі про бюджет. Тобто ця норма, вона не має прямої дії.

ГРИБ В.О. Просто вона дає право...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми декларуємо, ми декларуємо, я як автор правки, я декларую, це досить новаторська ідея, яка раніше...

ГРИБ В.О. Добре. Мені здається, абсолютно добра, нормальна правка, яка дає можливість далі розвиватися "зеленій" енергетиці. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте тоді, хто за цю правку 26? Хто – за, прошу проголосувати. Хто – проти?

Андрій Вікторович, давайте по черзі. Ми ще раз піднімаємо руки. Давайте, хто за 26 правку? Хто... (*Шум у залі*) Ні, ми враховуємо, там є руки.

Хто – проти? Дивіться, давайте... Хто – проти? Хто утримався? Немає. Давайте наступне. Прошу.

БУСЛАВЕЦЬ О.А. Можна і по суті, і по формі? По суті я хочу сказати, що тут прописано: "прогнозної і товарної продукції виробітку". Щоб ми всі

розуміли, на сьогодні 52 мільярди гривень – це вартість "зеленої" генерації, 20 відсотків – це більше 10 мільярдів. Це щоб всі розуміли. Але я не заперечую, якщо буде така можливість в бюджеті - нехай буде.

Що стосується зміни "Національної комісії" на "міністерство". Весь баланс фінансовий бачить тільки Національна комісія, яка формує тариф на передачу, в якому закладається покриття різниці, частина покриття різниці вартості ринкової ціни і "зеленого" тарифу, і "Гарантованого покупця". Він також затверджує документи, які формує, там затверджує фінплан чи якийсь баланс і таке інше.

Тому я прошу все ж таки залишити подання за Національною комісією, а бюджетний запит подає центральний орган, який здійснює відповідну політику. Не "міністерство" як назва, а центральний орган, як це передбачає.....

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мається на увазі, що розрахунки проводить НКРЕКП, а бюджетний запит - Міністерство енергетики.

БУСЛАВЕЦЬ О.А. Так, Національна комісія подає пропозиції міністерству, а міністерство вже подає бюджет.....

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тим більше, я нагадаю, що у нас НКРЕКП з 1 січня - це центральний орган виконавчої влади.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. НКРЕКП просто формально не має права робити бюджетні запити, але щодо розрахунків ніяких заперечень немає. Редакційно так враховуємо. Немає заперечень? Немає.

Тоді наступна правка - 72, народний депутат Совсун.

СОВСУН І.Р. Правка 72 стосується...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Моє перше питання, я перепрошую, скажіть, будь ласка, чи наполягаєте, чи, можливо, не наполягаєте?

СОВСУН І.Р. Я так розумію, що, в принципі, є розуміння у комітеті, що ніхто це підтримувати не буде, але я просто зверну увагу, що сьогодні вранці надійшов лист від восьми бізнес-асоціацій, які просять подовжити термін "зеленого" тарифу для сонячних електростанцій на два роки. Зараз це не враховано в законі, моя правка пропонує це подовжити. Я так розумію, що волі комітету на те, щоб дослухатися до цих рекомендацій, на жаль, немає, тому, в принципі, я можу зняти, можемо поставити на голосування, щоб зрозуміти.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

СОВСУН І.Р. Давайте проголосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за цю правку? Дивіться, Олексій Юрійович, щоб ми зекономили час.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дивіться, міністерство разом з урядом, і Президент, підготували цей закон на перше читання, воно розраховувало все це. Повірте мені, ми хочемо зараз повторити історію попередників?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є таблиця, ми знаємо позицію міністерства: вони підтримали, все нормально. Щоб ми просто не тратили час.

Хто за цю правку, прошу визначатися та голосувати.

5 голосів – за. 6 голосів – за. Рішення не прийнято.

Рухаємося далі. Правка номер 78, народний депутат Камельчук. Це стосовно місцевої складової. Потрібне пояснення чи можемо відразу

голосувати?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Я коротенько хотів би сказати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зразу голосувати? Хто за цю правку, номер 29, прошу...

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Зачекайте секунду. Тут важливо, щоб просто всі зрозуміли, в тому числі і хто дивиться, що це таке. Тут буквально дві хвилини - і ми голосуємо. Тут дві пов'язані правки: 78 і 79. Коротенько по суті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Юрій, у всіх є таблиця, і якщо правка не дискусійна...

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Не всі, які зараз дивляться відеотрансляцію, бачать.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завтра в залі можна буде..... *(Не чути)*

ЮФФЕ Ю.Я. Пан Камельчук, то ми на вигляд не розуміємо, ми ж читати вміємо, ну що ви в самому деле?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правка 79. Хто – за? Прошу проголосувати. Ой, 78 і 79.

КІСІЛЬОВ І.П. Кісільов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 15 – за. Рішення прийнято.

Рухаємось далі. Народний депутат Семінський, правка 150. Вона

уточнює, що річні квоти наступні 5 років, а там передбачається, що... якимось на 1 рік, а потім на 4 роки, що йдуть за роком, який встановлюється..... (Не чути) Технічна правка, я думаю, що тут.....

Хто – за, прошу проголосувати. Більшість є, 16 є. Рішення прийнято.

Наступна правка - 289. Також технічне уточнення стосовно..... Немає заперечень по цій правці? Тоді, хто – за, прошу проголосувати. 289. 17 – за. Рішення прийнято.

Правка номер 30. Шановні народні депутати, якщо хтось хоче щось сказати, підніміть руку і візьміть мікрофон..... (Не чути)

Правка номер 300. Також технічна правка, вона вводить там просто формулювання "та/або" і не містить серйозних проблем.

Хто – за, прошу проголосувати.

КІСІЛЬОВ І.П. За.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іоффе і Шаповалов також – за. Рішення прийнято. Потрібно, хто - проти? Добре. Хто – проти? Хто – утримався?

Правка номер 519, народного депутата Івченка. Олексій Юрійович, наполягаєте на голосуванні? Голосуємо? Правка 519 передбачає, що величина потужностей, які не йдуть на аукціони, збільшується з 1 до 3 мегават. Це такий певний прецедент. Прошу визначатися та голосувати.

Хто за цю правку? За - Олексій Юрійович Кучеренко. Рішення не прийнято.

Переходимо до наступної правки. Правка 548, народний депутат Маріковський. Він передбачає, по суті, для тих, хто вже почав будівництво, дати можливість добудувати сонячні електростанції до 31 жовтня 2020 року із відносно невеликим зниженням тарифу 2,5 відсотка.

Пані Інна, я думаю, це та правка, якраз яку багато асоціацій підтримують. Так що ми прекрасно чуємо, і я, по-моєму, отримав вчора лист від Олександри Гуменюк з Української Європейської енергетичної асоціації,

яка просила, здається, подібне. Тому я думаю, що таке можна... Той, хто вже потратив гроші, щоб він просто біля розбитого корита посередині не зупинився, дати можливість добудувати те, що зараз в процесі.

Хто за цю правку 548, прошу голосувати. 16 голосів – за.

Хто – проти? Анна Скороход – проти і Вікторія Гриб – проти. Хто – утримався? Нема, хто утримався.

Йдемо далі. Народний депутат Івченко. Знову це правка, подібна до попередньої. Ми голосуємо ще раз чи зрозуміло? Зрозуміло. Проходимо далі.

Народний депутат Кіт Андрій. Андрій Богданович, що там за правка ця? Це 567.

КІТ А.Б. Це по суті така сама правка, як у пані Совсун, яка стосується подовження терміну на 2 роки і до 10 мегават. Але я розумію, що голосів нема, тому голосувати не потрібно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можемо не голосувати. Йдемо далі.

569, народний депутат Совсун. Ця правка носить технічний характер?

СОВСУН І.Р. Так. Там просто у першій версії було з 1 липня. Це заднім числом, відповідно пропозиція почати з 1 серпня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Хто за цю правку, прошу підтримати і проголосувати.

20 – за. Рухаємось далі.

Правка 577. Пані Інна Совсун, що це за правка?

СОВСУН І.Р. Ця правка стосується підтримки малої генерації. Мала генерація на сьогодні становить 2,4 відсотка генерації загалом. Це переважно дрібний і середній бізнес, який насправді... для них ціна питання є дуже

високою. Це не великий бізнес, який може перепозичати, брати нові кредити і так далі. Це малий і середній бізнес, який дуже просить підтримки, тому що вони на щось розраховували і не можуть витримати таке скорочення, яке зараз пропонується. Тому у сфері енергетики дуже мало малого і середнього бізнесу. Нам варто підтримувати саме цю сферу бізнесу. Тому я би просила підтримати саме малу генерацію. Повторюю, 2,4 відсотка загальна генерація, це несуттєво.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я, наскільки розумію, Ольга Анатоліївна, ця правка говорить, що те урізання, яке закладено в законопроекті урядовому після першого читання, буде стосуватися лише тих, у кого потужність більше 1 мегават, тобто 1 мегават та більше. Тобто для тих, хто не 1 мегават та більше, а менше 1 мегавата, коефіцієнти по урізанню застосовуватися не будуть взагалі.....

Я пропоную тут зробити наступне. Як варіант, щоб ми зробили як правка від комітету, комітетська, якщо ми за неї більшість проголосуємо: для тих, хто більше 1 мегавата, у нас урізання 15 відсотків; а для тих, хто менше 1 мегавата, для попередніх, урізання зробити в два рази менше – в 7,5 відсотків. І це зареєструвати як комітетська правка, правка від комітету, і це підтримати. Ті, хто більше – 15; ті, хто менше, і відповідно їм урізання в 2 рази менше – 7,5. Як на мене, може бути як нормальний, компромісний варіант.

СОВСУН І.Р. Давайте поспробуємо поставити в моєму варіанті, якщо ні, то поставити другий варіант.....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, давайте ваш.

Хто за правку 577...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Давайте послухаємо міністра.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми знаємо позицію міністерства: вони підтримують цю правку.

577 правка. Хто – за, прошу визначатися та голосувати. У нас ще Юрченко. 7 – за. Спасибі. Рішення не прийнято.

Тепер я пропоную, щоб це було зареєстровано як комітетська правка, якщо ми більшістю проголосуємо: для тих, хто менше 1 мегавата, урізання в два рази менше, не 15, а 7,5 відсотка. Як на мене, досить такий компроміс, і, очевидно, що ми також підтримаємо тут дрібних, тому що, дійсно, ви абсолютно праві, що потрібно розвивати дрібну генерацію.

Хто за таку правку, комітетську, прошу проголосувати. 18 – за. Відповідно така правка від імені комітету подана і прийнята. Спасибі. Рухаємося далі.

Пані Інно, правка 590. Наполягаєте на голосуванні? Чи не важливо? І зразу 605. Прошу включити мікрофон.

СОВСУН І.Р. Це так само питання терміну введення в дію. Будуть знову стояти...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це редакційна правка, вона має силу лише в зв'язці з іншою правкою, яку ми вже проголосували.

СОВСУН І.Р. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає сенсу навіть її голосувати.

605. Наполягаєте на голосуванні чи можемо далі рухатися? Далі рухаємося. Добре.

Правка 617. Це Андрій Герус. Дивіться, ця правка йде в комбінації зразу, я їх всі разом зачитаю: 617, 664, 665. Три правки відразу можна.

Значить, в чому була моя концепція? Моя концепція була в тому, що у

нас об'єктивно, якщо у нас, наприклад, тарифи на "сонце", які було введено в експлуатацію в 2012 році, у нас на 48 відсотків вище, ніж ті, які були в Німеччині; що введені в експлуатацію в 2013 році – на 68 відсотків вищі; введені в експлуатацію в 2017 році - вищі, ніж німецькі тарифи, на 160 відсотків; 2018 рік – вищі на 230 відсотків; 2019 рік – вищі теж, більше ніж 150 відсотків. Тобто очевидно, що є проблема завищених тарифів.

Що я пропонував? Я пропонував "сонце", збудоване в 2017-2019 році менше 5 мегават - урізання на 25 відсотків. Вітер... пардон, сонце більше 5 мегават урізання – на 30 відсотків, а вітер - урізання на 12,5 відсотків.

Як компенсатори я пропонував додаткові три роки "зеленого" тарифу, додаткові три роки, і три роки податкової пільги, щоб був нуль відсотків податок на прибуток. І таким чином, враховуючи те, що ми закладаємо, щоби борги гасилися за рахунок випуску ОВДП, а бюджет починав брати участь у виплаті "зелених" тарифів, комплексно, в моєму розумінні, ситуація збалансовувалася би, тарифи би знижувалися, але, з другої сторони, ми могли би перейти на 100-відсоткову повністю оплату цих "зелених" тарифів. Тобто є як би якісь неприємні речі про урізання, але, з другої сторони, є податкова пільга і є додаткові три роки "зеленого" тарифу, тобто є компенсатор.

Але я розумію, що базова версія є урядова саме в частині оцих от ставок тарифів, тому я свої правки відразу три ставлю на голосування, але ні на кого не тисну, і прошу визначатися.

Значить правка 617, правка 664 і правка 665. Прошу визначатися та голосувати. 3 правки відразу.

4 голоси – за. Рішення не прийнято.

Рухаємося далі. 5 голосів? 5 голосів – за. Рішення не прийнято.

Рухаємося далі. Правка 622, Андрій Вікторович Жупанин.

ЖУПАНИН А.В. Жупанин, уточнюю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні чи можемо рухатися далі? Рухаємося далі.

Рухаємося далі. Правка 652, Кіт Андрій Богданович.

КІТ А.Б. В цій правці я пропоную розрізнити все-таки вартість зниження тарифу для "старого сонця" і для "нового сонця", тому що вартість будівництва була різна, і ми урізали вже рази три в 2015 році. Для того, щоб була справедливість, я вважаю, що потрібен коефіцієнт трошки для урізання більший, ніж який запропонував Кабмін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тут є пропозиція врахувати частково: перший абзац не враховувати, другий абзац врахувати.

Хто – за, прошу підтримати та проголосувати. Хто – за?

БУСЛАВЕЦЬ О.А. Шановні депутати, це 300 мільйонів щорічно додатково за рахунок споживачів, це ціна цієї правки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Ольга Анатоліївна, потрібно сказати, що моя правка – ціна 5 мільярдів. Ви мою правку підтримали чи ні? Не підтримали, я так розумію.

БУСЛАВЕЦЬ О.А. Я підтримую те, щоб було збалансовано, напрацьовано як компроміс між інвесторами, урядом і Банковою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Добре. Наступна правка - 675, Костюх. Наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте.

КОСТЮХ А.В. Дивіться, пропоную зробити трішки меншим зниження тарифу для малих та середніх електростанцій до 10 МВт. Це малий та середній бізнес, який явно не можна віднести до олігархату, у якого не має

станцій по 100, по 200 мегават. І я б хотів, щоб ми все ж таки поспробували їм піти назустріч.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, у нас сьогодні малий і середній бізнес дуже швидко розростається, тому що ми недавно проголосували правку до 1 мегавата..... а потім вже і 10 мегават, де інвестиції там по 300 мільйонів гривень, у нас також малий бізнес. Тому давайте, може, ми вже залишимо малий бізнес до 1 мегавата. І там ми, дійсно, прийняли таке рішення, яке їх підтримує.

Тому прошу визначитися та голосуватися по поправці 675. Три голоси – за. Рішення не прийнято.

Рухаємося далі. Правка 692. Ми вже проголосували відповідну правку, щоб дозволити..... ті, хто є, тому її навіть не голосуємо.

Правка 693. Якщо ви зауважили, наш законопроект дозволяє "вітру" будуватися аж до 2023 року, а "сонцю" він забороняв будуватися вже з 1 серпня, тобто явно є певний, як би трішечки перекиє в одну сторону. І моя правка пропонувала урізання "зеленого" тарифу на 30 відсотків, вже існуючого, тобто у нас відбулося зниження в кінці минулого року, на 25 відсотків, здається, і я пропоную ще урізання на 30 відсотків. Але дозволити до 30 червня наступного року. Але я розумію, що це, можливо, сильно кардинально правка, і забагато трошки часу, і там можуть почати будуватися закінчувати дуже крупні станції. Я так розумію, у нас була пропозиція - редакційно.

Прошу, народний депутат Нагорняк.

НАГОРНЯК С.В. Прошу 693 правку врахувати редакційно і термін дії поставити - до 31 березня 2021 року. Але для малих СЕС, більше 1 мегавата і менше 75.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До 31 березня і щоб СЕС не більше 75 мегават, все-

таки щоб ми трошки відходили від гігантоманії і було в нас більше відносно невеликих електростанцій.

Тобто цю правку врахувати редакційно. Прошу підтримати та проголосувати. Ви не підтримуєте?

БУСЛАВЕЦЬ О.А. Можна прокоментувати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, прокоментуйте.

БУСЛАВЕЦЬ О.А. Шановні народні депутати, ця правка дає нам ризик невизначеності обсягів будівництва сонячної генерації. Чому в урядовому законопроекті і в меморандумі інвестори навіть погодились з тим, що нам необхідно закінчити якомога скоріше нове будівництво сонячних станцій. Вони у нас перебудовані в півтора рази, ніж передбачалося всіма програмними документами.

Крім того, ми повинні направити свої зусилля на початок роботи наших "зелених" аукціонів, так званих, і розвивати відновлювальну енергетику у нас вже цивілізованим шляхом, де будуть на аукціони виходити всі бажаючі, і знижуючи тим самим рівень вартості тієї генерації, яку вони будуть генерувати.

І тому я пропоную все ж таки не поширювати і не пролонговувати період до будівництва сонячної генерації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Щоб в нас не було контрольованого, то у нас є закладено, по-перше, ми скорочуємо строк до березня; по-друге, 30 відсотків зниження тарифу, і це вже далеко не всім буде цікаво будуватися; по-третє, ми обмежуємо 75 мегават, щоб не було більше, а для більших урізання вже до 60 відсотків.

Прошу підтримати та проголосувати. 16 голосів – за. Рішення прийнято.

Наступна правка. Наступна правка - моя, я на ній не наполягаю.
Рухаємося даліше.

Андрій Вікторович, правка номер 803.

ЖУПАНИН А.В. Прошу поставити на голосування. Правка передбачає єдиний понижуючий коефіцієнт.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вона вже врахована в іншій редакції, тому вона автоматично...

ЖУПАНИН А.В. Якщо врахована, тоді так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рухаємося даліше. Наступна правка - моя. Рухаємося даліше.

879 – правка моя, але я на ній не наполягаю.

Тому наступна правка - 881, народний депутат Кисилевський. Чи присутній? Присутній. Правки 881 і відразу 939. Дві правки.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Вони пов'язані. Я хотів би попросити три хвилини для того, щоб їх представити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо можна, да, наскільки можна...

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Добре. Отже, шановні колеги, мене звати Дмитро Кисилевський, я є заступником голови Комітету з питань економічного розвитку. Я хочу представити дві поправки: 881 і 939.

Давайте повернемося на 10-15 років тому і згадаємо, з якою метою вводились "зелені" тарифи. З метою подолання дефіциту електроенергії? Ні, у нас профіцит. З метою вирішення проблеми балансування енергосистеми? Ні, бо вони навпаки потребують додаткового балансування. Головною

причиною введення "зелених" тарифів була екологічна мета, тобто збільшення частки екологічно безпечних джерел енергії і відповідно зменшення викидів CO₂ від брудних джерел енергії.

Суть двох моїх правок полягає в тому, щоб оті споживачі електричної енергії, не виробники, а споживачі саме, які знизили свої викиди CO₂ до європейського цільового рівня, звільняються від тієї частини тарифу на передачу, від частини тарифу на передачу, яка йде на компенсацію "зеленого" тарифу. Вони вже сплатили понад мільярд доларів за зниження викидів у рамках своїх інвестицій, вони так само обслуговують борги, і так само платять високі відсотки за свої інвестиції. Тож чи варто їх змушувати платити другий раз за ті самі речі, за які вводилися ці "зелені" тарифи?

Отже, всі знають, що тариф "Укренерго" складаються з двох частин. Перша – власний тариф на передачу, який НАЕК отримує за свої послуги (це 80 гривень). І друга частина – це гроші, які "Укренерго" збирає зі споживачів на компенсацію від частини "зеленого" тарифу, ті, які з ринку не збираються. Зараз це 160 гривень, це теж загальновідомо. Саме від неї я пропоную звільнити заводи, які вже інвестували понад 1 мільярд доларів у зниження викидів. Свою ціну за зниження викидів, я вже згадував, вони заплатили в цих інвестиціях.

Що таке "зелені" технології в металургії, бо мова йде саме про металургію? Значить середній рівень викидів меткомбінатів в Україні складає близько 2 тисяч кілограм на 1 тонну сталі. Середній рівень викидів металургії в Євросоюзі – це приблизно 750 кілограм викидів на тонну сталі. Цільовий рівень викидів ЄС до 2050 року – 250 кілограм на тонну сталі, тобто приблизно в 10 разів менше, ніж є зараз в Україні.

Тож я запропонував для тих підприємств, які мають електрометалургійну технологію, яка задовольняє оцьому цільовому європейському рівню викидів - 250 кілограм на тонну сталі, щоб вони були звільнені від цієї доплати, яка йде "зеленим" виробникам електроенергії.

Я вам ще казав, що це електродугова технологія. В Україні є 4 таких

підприємства. Перше з них – це "Дніпросталь", вони знаходяться в Дніпрі, в моєму виборчому окрузі. Там працюють мої виборці, які, мабуть, голосували за мене, а, може, за когось іншого, але це мої виборці. Друге підприємство – це "Дніпроспецсталь" в Запоріжжі. Також є підприємство "Електросталь-Курахове" (це на нашій території, але близько до лінії зіткнення в Донецькій області) і "Азовелектросталь" в Маріуполі. Також ця норма буде вагомим стимулом іншим металургам переходити на чисті технології, тоді мета запровадження "зелених" тарифів, мабуть, швидше буде реалізована.

Я також зауважу, що аналогічний підхід діє в Німеччині. Там не тільки екологічно чисті, а взагалі усі великі металургійні підприємства за певних умов звільняються від доплати за "зелений" тариф. Така практика, вона є, можна її побачити на сайті Міністерства промисловості і енергетики Німеччини.

І завершити хочу двома такими тезами. Перша: екологічні тарифи вводилися з екологічних міркувань. І змушувати підприємства платити двічі за "зелені" інвестиції: спочатку - за власні, а потім - за чужі, - на мою думку, не є справедливим. І друге. Я запрошую всіх членів Комітету енергетики до свого виборчого округу подивитися своїми очима, що таке є "зелена" металургія, про яку мова йде в цій поправці, і чим краще енергетики будуть розуміти споживачів, тим більш виваженою буде державна енергетична політика.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це мова про дві правки: 881, 939. Так?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Вибачте, будь ласка, коротка ремарка. За рекомендацією членів комітету я вніс деяке техніко-юридичне уточнення в текст поправки. Ми її зараз роздали.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто в таблиці остання редакція зараз? В таблиці

остання редакція? Хто займався цією правкою?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Те, що зараз роздано, остання редакція. Те, що в таблиці, я не бачу просто ту таблицю, яка вам роздана...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Вікторович, можете зачитати тоді під стенограму, щоб у нас не було сумнівів, про що ми голосуємо, щоб потім не було питань, що щось не те подали.

ЖУПАНИН А.В. Прийшов лист від шановного пана Кисилевського, де він пропонує уточнити юридично дану правку. Я зараз зачитаю її.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або самі уточнення зачитайте.

ЖУПАНИН А.В. Комітету було роздано ці пропозиції.

Підпункт 3 пункту 1 розділу I законопроекту після абзацу 17 доповнити новим абзацом, відповідно змінити нумерацію абзаців. "Підприємство "зеленої" електromеталургії - це юридична особа, що здійснює господарську діяльність з виробництва сталі з нормами прямих викидів сталеплавильного виробництва CO₂ на рівні не більше 250 кг на тону сталевий продукції та виключно електродуговим методом виробництва. Для підприємств "зеленої" електromеталургії на період дії "зеленого тарифу" для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, встановлюється тариф на послуги з передачі електричної енергії, що купується для цілей виробництва сталі, які не враховує витрати оператора системи передач на виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії. Встановлення даного тарифу здійснюється одночасно з переглядом тарифу оператора системи передачі".

Підпункт 3 пункту 2 розділу 1 законопроекту доповнити новим

абзацом і відповідно змінити нумерацію абзаців.

Третє. У статті 33 частину п'яту доповнити абзацами такого змісту. "Підставами встановлення регулятором тарифу на передачу у порядку, передбаченим цим абзацом, є сукупно: довідка центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної промислової політики, щодо підтвердження юридичною особою статусу підприємства "зеленої" електрометалургії, довідка центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища про виробництво підприємством "зеленої" електрометалургії сталі виключно електродуговим методом та дотримання норм прямих викидів сталеплавильного виробництва CO₂ на рівні не більше 250 кг на тону сталевий продукції".

І останній абзац. "Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної промислової політики, зобов'язаний надати довідку щодо підтвердження статусу протягом 10 днів після отримання звернення. При цьому юридична особа, яка... для підтвердження статусу підприємства "зеленої" електрометалургії повинна додати до свого звернення технічну документацію, що підтверджує використання у господарській діяльності обладнання для виробництва сталі електродуговим методом, та довідку незалежного аудитора, що підтверджує обсяг виробництва підприємством "зеленої" електрометалургії сталевий продукції електродуговим методом не менше 50 тисяч тонн за минулий календарний рік".

Я наголошую, що цей лист направлений автором правки Дмитром Кисилевським. І прошу, можливо, напевно, включити цю правку в таблицю, для того щоб вона була саме включена таким чином, як уточнення від автора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за цю правку, прошу голосувати. Давайте коментар.

ГРИБ В.О. Шановні колеги, ми надаємо тут державні гарантії зараз

окремим підприємствам. Ми це розуміємо. І це буде за рахунок... Ну, не гарантії, а державну... тариф. Ми ж розуміємо, держава втрачає однозначно. І я не розумію, чому ми це робимо. Тільки тому, що вони зараз не сплачують і вже мають таку перевагу, щоб не сплачувати податки, які екологічні. І це великі кошти, і вони вже отримують ці додаткові кошти. Тобто навіть ми додатковий тягар зараз робимо на державу? Я категорично проти цього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – за? Прошу...

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Про імпорт будемо говорити?

_____. *(Не чути)*

На дві речі звертаю вашу увагу. Дивіться, наш закон має назву, законопроект: про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки електричної енергії з альтернативних джерел енергії. Там нічого не йдеться ні про сталь, ні про тариф на транспортування, ні про інші, розумієте, речі. Вам не здається, що ми... ну, вона є... ще раз, щоб ми под откос не пустили наш основний законопроект, якого очікує країна? Це перше.

А друге, наскільки я розумію, стимулювання всіх цих правильних речей – це дійсно інвестиційна привабливість закону... і речі були в Дніпрі, і в інших... Але ж вони стимулюються тим, що менше платять за викиди, тобто є вже система. І це додаткове навантаження, яке, я наскільки розумію, воно ляже на плечі всіх інших споживачів. Тобто всі решта країни будуть за це платити.

Тому приймайте рішення. Мені здається, що якимось... є питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Була пропозиція голосувати. Хто за це рішення, прошу проголосувати.

КІСІЛЬОВ І.П. Прохання врахувати - Кісільов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Там, де пропав монітор, там теж, по-моєму, була піднята рука.

МОРОЗ В.В. Мороз. Прохання врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Рішення прийнято.

Рухаємося далі. 955 правка, автор - Олег Валерійович Семінський. Це технічна правка стосовно того, що двічі не можна претендувати на державну підтримку.

Хто за це рішення, прошу проголосувати. 21. Рішення прийнято.

Народний депутат Горобець, наступна правка. 957 і 973. Це, щоб...

_____. Да, право "Гарантованого покупця" продавати електроенергію.... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка зрозуміла. Прошу підтримати та проголосувати. Зразу за дві правки голосуємо.

правка 962. По-перше, хочу зробити редакційне уточнення, там була помилка: не перевищує не 30 кіловат, а 50 кіловат. Тому що певний період часу обмеження для домашніх СЕС були 50 кіловат, і, можливо, якщо хтось збудував 50 кіловат, щоб ми раптом не обрізали. Хоча абсолютна більшість домашніх електростанцій – це все-таки по 30 кіловат.

Ця правка про те, щоби в повному обсязі розраховувалися з дрібними домашніми електростанціями, їх на сьогоднішній день в Україні десь приблизно 750 мегават, але в кількості, наскільки я розумію, це десь 25

тисяч домогосподарств сьогодні мають ці дрібненькі електростанції. Оце якраз точно правка про "маленького українця". Це навіть, можливо, там важко назвати бізнесом, можливо, це реально такий мікробізнес. Тому я пропоную цю правку підтримати, для того щоб ми саме дрібних і підтримали.

Хто – за, прошу проголосувати. І "50 кіловат" редакційно. 20 – за. Рішення прийнято.

Рухаємося далі. Олексій Юрійович, 970 правка. Наполягаєте на ній? Не наполягаєте. Рухаємося далі.

973-ю вже проголосували.

978-а. Олег Валерійович, я так розумію, ви не наполягаєте? Не наполягаєте.

985-а. Андрій Вікторович не наполягає. Андрій Вікторович, 985 правка, ви не наполягаєте, я так розумію?

ЖУПАНИН А.В. Я буду наполягати в іншому законопроекті, не в цьому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В іншому законопроекті. Добре.

Пан Пивоваров, правка 986.

ПИВОВАРОВ Є.П. Я прошу, якщо можна....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, прошу.

ПИВОВАРОВ Є.П. Дякую вам дуже.

Дивіться, ця правка, вона... ну, перше, я прошу, щоб ми дещо її замінили – до потужності 1 мегават. У чому тут сенс? Я дуже хочу, щоб в кожному маленькому селі, щоби в кожній громаді були альтернативні джерела енергії. Я їжджу по 175 округу, і там 90 населених пунктів – це

маленьке село. Чому це важливо? Я хочу, щоб маленький бізнес розвивався в кожному селі. Чому? Перше – це залучення коштів. Друге – це оновлення мереж електропередачі, тому що вони всі дуже зношені. Як у цьому селі оновити? Це перше - це світовий тренд. Друге – це залучити маленькі станції, щоб їх будували, і щоб кожне село мало свою "батарею", щоб воно оновило точку приєднання до цієї мережі, і щоб був розвиток альтернативної електроенергії.

Але я вас дуже прошу, якщо ми кажемо там про цю правку, то я розумію, що під цю правку можна взяти і дробити вже діючі станції до цієї цифри – 1 мегават.

Тому я прошу, якщо за цю правку ваш голос буде "за", з редакційним врахуванням: перше – що тільки на станціях, що вводяться з 01 липня 2020 року, щоб всі старі, там по 10-20, щоб їх не дробили до цього 1 мегавата. І не допускається, ну, от, з точки зору, щоб не маніпулювали ось саме цією нормою.

Дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Ну, якщо чесно, трошки дискримінаційно. Для тих..... *(Не чути)* І тут, мабуть, не треба. Давайте, може, будемо працювати таким чином, щоб у нас взагалі була повна оплата всім. Я для цього пропоную і залучати бюджет, і ОВДП. Тому... все-таки це складно.

Але давайте, ставимо на голосування. Хто за цю правку, прошу визначатись, голосувати. 3 голоси – за. Рухаємось далі. Рішення не прийнято.

ПИВОВАРОВ Є.П. Дякую всім.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правка 1120, 1138, народний депутат Камельчук. Це правка про те, щоб... знову-таки, про покращення платежів. Це правка про те, щоб ті кошти, які закумулювались на рахунках, на спецрахунках "Укренерго", 1 мільярд 400 мільйонів направити на погашення боргів,

виплати. 50 відсотків з цього отримає "Енергоатом" (700 мільйонів), що, я вважаю, дуже добре, в теперішній ситуації "Енергоатом" потрібно підтримувати; і 50 відсотків (700 мільйонів) піде на виплати "зеленим".

Тому прошу за ці дві правки...

ГРИБ В.О. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, прошу.

ГРИБ В.О. 11.1 встановити, що тимчасово не "на період дії карантину", а "у зв'язку з карантином".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це де саме, ви про що говорите? Дивіться, в нас є карантин. Ми сподіваємося, що закон проголосують і карантин в нас за місяць не відмінять. Давайте вже не міняти, щоб ми тут щось такого не змінили, що потім не розберемося.

ГРИБ В.О. Ні, все ж таки тут більше підходить тоді "у зв'язку".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте будемо голосувати. Хто за правку Юрія Камельчука, прошу підтримати та проголосувати. Обидві правки.

Секундочку! У верхньому абзаці "зібрані кошти, які знаходяться станом на 1 липня", а в нижньому абзаці "кошти, які знаходяться у підприємства станом на 1 квітня 2020 року".

ГРИБ В.О. Саме тому я і говорю, у зв'язку з

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте виберемо якусь одну дату. Яку обираємо: 1 квітня в двох редакціях чи 1 липня в двох редакціях? Я думаю, що не суттєво.

ГРИБ В.О. 1 липня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 1 липня. Все. Тоді прошу ще раз проголосувати і...

ГРИБ В.О. І все ж таки "у зв'язку".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Редакційне уточнення, добре, "у зв'язку".

ГРИБ В.О. У зв'язку з карантинном.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу? (*Шум у залі*) Правка 1120 і правка 1138. Редакційне уточнення, що там 1 липня, за це голосуємо.

Прошу проголосувати. 19 голосів – за. Рішення прийнято.

Рухаємося далі. Народний депутат Горобець, 1129 правка. Це щоби гранична нижня межа продажу на "ринку на добу наперед" була не менше 10 відсотків. Зараз 15. Не менше 10. Відповідно більше по двосторонніх договорах зможуть продавати підприємства, зокрема "Енергоатом". Прошу цю правку... Так, секундочку! Тут у мене написано "плюс" в частині ПУП і ПОН. По ПУПах і ПОНах .у нас є окрема правка чи вона тут має бути? Є окрема правка, так? Це 1181. Добре.

Значить, ми зараз голосуємо... То давайте відразу дві правки: 1129 та 1181. Хто – за, прошу проголосувати.

Так, наступна правка - 1203. 1203 – це про податки. В первісній версії законопроекту закладено, що не можуть бути змінені податки, є податкова гарантія незмінності податків. Податки – це така річ, яка постійно міняється, ніхто їх, звичайно, не хоче платити. Тому, здається, у нас навіть в Конституції є заборона проводити референдум стосовно податків. Але і для фізичних осіб податки міняються, для всіх податки міняються, тому зміна ставок податків в принципі можлива. Колись, якимось і як, я не знаю, це

вирішуємо не ми, ми навіть не профільний комітет.

Друге питання, що про податки рішення приймає інший комітет - це є податковий комітет, і у нас навіть сьогодні є представник цього податкового комітету також.

Тому моя правка передбачає, 1203, передбачає, щоби виключити зобов'язання, що не будуть змінюватися в майбутньому податки.

Прошу голосувати. Прошу, коментуйте.

_____. Скажіть, будь ласка, а яка... тобто, ну, давайте суть цієї правки. Тобто, я наскільки розумію, у будь-який момент дається можливість з податками, ну, все ж таки там розібратися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, відповідаю. На сьогоднішній момент у нас є гарантія "зеленого" тарифу до 2030 року. Це те, що передбачено нашим законом, і те, над чим працює наш комітет. Ми це не змінюємо, гарантія "зеленого" тарифу. Зараз у цей закон додалася ще гарантія того, що будуть не змінюватися податки. Цього раніше не було, ну, й податки якимось змінювались. Змінювався податок на прибуток, наприклад: він колись був 25, потім став 23, 21. Може бути податок на виведений капітал.

А тут ми раптом говоримо, що от є певна окрема ситуація, де податки не можуть змінюватися. У нас є рента на газ, вона іноді змінюється, у більшості вона змінювалася в сторону зниження. Рента на газ ніби теж близько до нас, але це податковий комітет, він вирішує: змінювати, збільшувати чи зменшувати. У нас є рента на вугілля - теж податковий комітет.

Тому ті гарантії, які в нас були передбачені раніше по "зеленому" тарифу", ми залишаємо, а те, що стосується податків, це вже якимось новаторство, тим більше це не нашого комітету.

У нас є представник, до речі, податкового комітету. Якщо можна, коротенько скажіть свою думку.

_____ . Дякую. По-перше, дозвольте виразити зауваження, здивування міністерству, що таке взагалі подавали. Тому що все-таки в податковому комітеті 34 народні депутати, дійсно, це прерогатива там, наприклад, міняти акциз на електрику, це нашого комітету. І такої гарантії дати не можна.

Друге. Податковий кодекс чітко каже, що всі податки встановлюються, як правило, виключно Податковим кодексом. Не має значення, що там написано, ця норма нікчемна.

Я не знаю, чи ви підтримуєте, чи не підтримуєте цю норму, я просив би не підтримувати, але, навіть якщо підтримуєте, ми будемо вимушені з колегами вийти і сказати, що такої гарантії немає і, в принципі, не може існувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І це навіть, можливо, буде підстава...

_____ . Ну, і це не дуже... Так, вибачте, пане голово, це не дуже коректно, тому що ми ж з податкового комітету не включаємо якісь норми енергетичні в наші законопроекти. Так відкриємо тоді ящик Пандори і ще раз тоді повернемося до цього. Так робити не потрібно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Хто ще?

Пані Вікторія, давайте.

ГРИБ В.О. Шановні колеги, я вважаю, що в даному випадку, взагалі коли ми йдемо по всіх цих правках, я розумію ці застави парламентаризму. Але була домовленість уряду і інвесторів. І ця домовленість була з боку інвесторів. Ми ж розуміємо, вони пішли назустріч, вони не стали в позу і не стали кричати: "Ні, ми все рівно будемо наполягати на тому, щоб виконувалися ті норми, які були". Ми зменшуємо тариф, але в цьому, от зараз

якраз оцією правкою ми надаємо підстави інвесторам йти до арбітражів, тому що вони можуть вважати, що той меморандум, який вони підписали, який уряд підписав, не виконується і не є зараз основою безпосередньо для цього закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

ГРИБ В.О. І я б дуже хотіла ще почути виконуючого обов'язки міністра енергетики з цього приводу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Виконуюча обов'язки проти цієї правки, тут сумнівів немає. Єдине що, давайте чесно, меморандум, по-перше, підписали не всі; по-друге, він не має сили юридичної, це декларативний документ. По-третє, хоча ми їх поважаємо, і ми сьогодні діємо, в принципі, в дусі меморандуму. І, по-третє, в меморандумі, я можу навіть точно зачитувати, в меморандумі вказано, що він не накладає жодних прав і обов'язків на жодну із сторін. Навіть підписавши меморандум, всі мають спокійно право йти в арбітражі.

Позиції зрозумілі. Давайте тоді шляхом голосування визначимося по цьому - та і все. Хто за те, щоб підтримати цю правку Геруса, 1203, прошу проголосувати.

Рішення не прийнято. Рухаємося далі.

_____. Вибачте, колеги, я просто хочу зазначити, що, наприклад, в Податковому кодексі, якщо вносити в нього зміни, воно йде виключно в податковий комітет, а якщо в нього вносити зміни "Прикінцевими положеннями", то ми можемо залізти так в будь-який закон.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нічого. Ви далі зможете тоді "зелені" тарифи трошки

підкоригувати.

_____ . Просто, щоб потім...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рішення прийнято.

Рухаємося далі. Семінський, 1227. Технічне уточнення. Прошу голосувати. Хто – за? (*Шум у залі*)

Є, да? Рішення прийнято.

Наступна - 1262. Це я передбачаю... це знову ж таки декларативна норма, вона не має прямої сили, тому що вона передбачає, що має вноситися і розглядатися новий законопроект. Не знаю, чи він внесеться, чи не внесеться, але я хочу задекларувати те, що ті обсяги боргів, які були внаслідок високих тарифів сформовані, їх практично слабо реально включити в тарифи чи підприємствам, чи населенню, тому що це буде дуже велике зростання. Тому я пропоную підключити до цього облігації внутрішньої державної позики, через які можна було би закрити це питання.

Хто – за це, прошу проголосувати. 17 голосів – за. Рухаємося далі. 17 голосів – за.

Наступна правка. Я не наполягаю.

І правка 1243. Автор – Забродський. Я так розумію, її подав Максим Вікторович Єфімов. Максим Вікторович, правка 1243. Остання наша правка із таблиці. Прошу. Це правка...

А можна мікрофон включити? Можна російською мовою, якщо простіше. Мікрофон включіть. Чи хто по ній?

_____ . Давайте я вже тоді розкажу. Дякую, пане Єфімов, що дали.

В проекті по біомасі, як ви знаєте, біомаса там, здається, піввідсотка всіх тарифів по електроенергії. Дай Бог, щоб ще 0,2 відсотка додалося. Просто у зв'язку з коронавірусом не встигають добудувати ті потужності, що

вже замовили. Це не сонячні, це не вітер, їх треба 6 років замовляти, ставити, заміряти, спеціально під них виготовляти. Поламалися ланцюги постачання, сюди не можуть приїхати інженери, просто неможливо добудувати в термін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

_____. Пропонується на один рік відстрочити виключно у зв'язку з фарс-мажором, що сталося, щоб могли добудувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – за цю правку, 1243, прошу проголосувати. 18.
Рішення прийнято.

Тепер прошу правки - Анна Костянтинівна Скороход. Чи ви будете всі зараз наполягати, чи, можливо, деякі....

СКОРОХОД А.К. Я просто виступлю, а там вже побачимо.

Шановні колеги, я тут все сиджу спостерігаю, мені дуже хочеться вас попросити, щоб з отим всім, що ви зараз понаприймали, ви вийшли до населення і сказали: шановні люди, нам треба платити "зеленій" генерації, тому ми збільшуємо вам тариф у два рази, - що ви зробите одразу після місцевих виборів, пом'яніть моє слово. Я знаю, що зараз все це записується на камери, так от, я звертаюся зараз до народу України: як вас всіх тут роблять ще раз, ще раз і ще раз.

Тепер пройдуся окремо по кожній правці. Я подавала правку номер 91. Якщо хтось має до неї доступ, я прошу відкрити. Справа в тому, що у нас на сьогоднішній день на дуже багатьох землях сільськогосподарського призначення, замість того щоб вирощувати культури, стоять сонячні батареї. Так от, ці сонячні батареї, по великому рахунку, не можуть там знаходитися, оскільки у нас є окрема категорія земель – землі енергетики.

Тому я прошу просто для того, щоб у нас була відповідність тому, що у нас відбувається на тій чи іншій землі, і ми не втрачали і податки, і робочі

місця, виключити з переліку земель, на яких можна розташовувати джерела альтернативної енергетики, землі сільськогосподарського призначення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Скажіть, будь ласка, міністерство (секундочку, міністерство), чи правильно я розумію, що на сьогодні спочатку треба, навіть якщо це сільськогосподарські землі, їх треба перевести в землі енергетики, а тоді бувати?

СКОРОХОД А.К. Ні, в мене на окрузі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку. Цю правку можемо підтримати чи ні?

БУСЛАВЕЦЬ О.А. Для того, щоб щось будувати, визначається призначення земель.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я задав питання: цю правку можемо підтримати?

БУСЛАВЕЦЬ О.А. Я не бачу сенсу в цій правці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правку не бачили?

БУСЛАВЕЦЬ О.А. Я взагалі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нашій таблиці є Скороход...

СКОРОХОД А.К. Це мій лист, я просто подавала правки, а їх випадково не внесли.

_____. *(Не чути)*

СКОРОХОД А.К. Ну, отак будують. Будують! Тоді давайте, якщо не дадуть, давайте її проголосуємо, щоб воно було зазначено в законі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анна Костянтинівна, наполягаєте на голосуванні?

СКОРОХОД А.К. Я наполягаю на голосуванні. Прошу підтримати. Тому що у мене особисто на окрузі на землях сільськогосподарського призначення стоять батареї.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анна Костянтинівна...

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку, пане Михайло, давайте... Можна підняти руку, щоб не балаган був, а щоб ми один одного чули. Секундочку!

Анна Костянтинівна, ви візуально оцінили, що у вас сонячні панелі стоять на землях сільськогосподарського призначення?

СКОРОХОД А.К. Ні, не візуально. У мене є кадастрова карта України, і там ви можете чітко побачити, якого цільового призначення земельні ділянки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Давайте ставимо на голосування тоді.

Хто за те, щоб підтримати цю правку, прошу проголосувати. 6 голосів – за, 7 голосів... Олексій Юрійович, давайте по черзі. *(Загальна дискусія)*

Дивіться, шановні колеги, у нас була таблиця правок. Всі мають в руках таблицю правок? Таблиця правок закінчилась, і до неї далі прикріплений лист. У вас є таблиця правок, по якій ми йшли? В кінці. *(Шум у залі)* Зрозуміло, рухаємось далі.

Правка номер 92. Наполягаєте?

_____.*(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми вже голосували. На жаль, рішення не набрало голосів. Правка номер 92.

СКОРОХОД А.К. Так, правки номер 92, 93. Ці дві правки, вони понижують граничну вартість електроенергії з відновлювальних джерел електроенергії. Я прошу колег ще раз побачити, які у нас тарифи існують в світі, і що Україна на сьогоднішній день сплачує за "зеленими" тарифами найвищі тарифи у світ, і що за все це заплатить кінцевий споживач. Якщо не ви, тому що я не знаю, як таке можна голосувати, але кожен громадянин України, тому що вартість електроенергії відобразиться на кожному кінцевому товарі.

Тому я прошу понизити знову все-таки всі ці верхні пороги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться... Секундочку! Пані Вікторія, ми можемо говорити по черзі? Я вас підтримую у частині того, що треба щось робити, щоб не було додаткового тарифного навантаження, тому я свою правку подав, ми сьогодні за неї голосували, як бачимо, вона не набрала більшість голосів.

Ці правки стосуються майбутніх аукціонів, я так розумію, так? Давайте тоді проголосуємо цю правку. Хто за цю правку, прошу проголосувати. 3 голоси – за... 4 голоси – за.

Дивіться, чому, на мою думку, вона не принципова? Справа в тому, що це стартова ціна. Нормальний, конкурентний аукціон - завжди ціна має впасти набагато нижче. Тому важлива не стартова ціна, а важлива фінальна, важливо, щоб дійсно у нас проводили відкриті, публічні і конкурентні аукціони.

Рухаємося далі. Правка 94.

СКОРОХОД А.К. 94 і 95 - вони так само пов'язані.

Колеги, я прошу звернути увагу, що ви збільшили гарантований державою по результатам аукціонів, що 35 відсотків, якщо має кінцевий бенефіціар, ви будете оплачувати не 25, а вже 35 відсотків. Мені, наприклад, зрозуміло, під яку компанію це робиться, але я прошу вас одуматися, для того щоб, якщо ми вже даємо державні гарантії, щоб на це мали право не тільки одна компанія, а все-таки трішечки більше.

Тому я прошу той поріг, який був встановлений в законі на рівні 25 відсотків, лишити. Це 94 і 95 правки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анна Костянтинівна, спасибі. Дивіться, дійсно, раніше у законодавстві була максимальна концентрація 25 відсотків, і не більше. Зараз пропонується 35 в редакції після першого читання. 25 – це, дійсно, менше ...концентрації, більше конкуренції. Мабуть, буде на аукціони виставлятися більше не гігантської якоїсь генерації і потужностей, а більше відносно невеликої потужності. Нижчий буде бар'єр, поріг входу, і більше учасників зможуть брати участь і в аукціонах, і взагалі в розвитку відновлювальної енергетики.

Тому, як на мене, ця правка – просто залишити те, що є на сьогодні в діючому законодавстві. А в законопроекті не підвищувати цей поріг до 35 відсотків.

Я проводив консультації з Ольгою Анатоліївною, і вони кажуть, що вони також це підтримують, щоб це проголосувати.

Тому, прошу, правка номер 94, номер 95. Є консенсус, що її можна підтримати. Остап Ігорович, прошу.

ШИПАЙЛО О.І. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не можна, бо так порушують.

Хто за правку номер 94, 95, прошу проголосувати. Максим Вікторович, консенсус, що правка хороша, що можна підтримати. Міністерство не заперечує. Підтримуєте, Ольга Анатоліївна? Щоб концентрацію залишити на рівні 25 відсотків в одних руках для нових потужностей. Ольга Анатоліївна, ми з вами проговорювали, ви що.....

Прочу підтримати. Андрій Вікторович! Ще раз, була концентрація в одних руках раніше 25 відсотків. Квота, квота в одних руках, так.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан, можете пояснити, що було і що пропонується?

_____. Отже, в чинній редакції існує обмеження, що один бенефіціар не може взяти квоту більше ніж 25 відсотків від загальнорічної квоти. Ми пропонуємо збільшити цю частку до 35 відсотків, аргументуючи це тим, що у нас об'єктивно в перші роки квота буде невелика. І якийсь крупний інвестор не захоче сюди заходити, оскільки максимум, що він може виграти, - це там 25 відсотків загальнорічної квоти. В цьому була логіка цієї правки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, будь ласка, щоб залишити 25 і підтримати правку, ви підтримуєте, можна зробити?

_____. Як компроміс – так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Просто були підозри, що квоту роблять більше, щоб хтось один зайшов і скупив там всі аукціони. *(Шум у залі)*

Секундочку! Такі були побоювання, я не говорю, що це правда. Така

була гіпотеза. Якщо ми залишаємо те, що є в законі сьогодні, на рівні 25 відсотків, ми покращуємо конкуренцію, більше буде невеликих гравців.

Тому прохання підтримати цю правку, вона якраз і буде...

_____. Ще раз, тобто пропозиція скоротити з 35-ти до 25-ти? Тобто залишити в тій редакції закону, який є на сьогоднішній день – 25 відсотків?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – за, прошу проголосувати. Там дві правки: 94 і 95. Є 14 – за. Рішення прийнято.

Ну, я так розумію, воно ж не шкодить, це взагалі до меморандуму не має ніякого відношення.

Анна Костянтинівна, враховуючи, що ваші правки схвалили дві, можливо, ми за всі решту проголосуємо пакетом?

СКОРОХОД А.К. Я пакетно проголосую за пониження тарифу, але там ще є дві правки, вони принципові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте. За що можемо пакетом проголосувати?

СКОРОХОД А.К. Правка 618, 635, 655, 676, 695, 707, 763, 797 і 813.

Шановні колеги, "зелений" тариф в США – 8 євроцентів, у Німеччині – 5 євроцентів, у Франції – 6 євроцентів, у Швеції – 4 євроценти. Середня ціна на сонячну генерацію в Україні (в гривні кажу): – 4.81, 4.68, 4.46. Це всі офіційні дані "ГарПоку", з якими ви так само можете ознайомитися перед тим, як приймати рішення. І це за кіловат без доставки, без розподілу.

Скажіть, будь ласка, хто за це заплатить? За це заплатить кінцевий споживач. Якщо на сьогоднішній момент ви лишаєте тарифи на такому високому рівні з тим пониженням, яке ви прийняли, за все це заплатить кінцевий споживач. Вийдіть до людей, я вас всіх закликаю, поїдьте на

округи, вибачтесь перед ними і скажіть: "Мене там попросили, тому я так проголосував, але ми вам підніmemo тариф на електроенергію після місцевих виборів". І тоді ми побачимо, як вас знову оберуть до Верховної Ради.

І скажіть мені, будь ласка, з якого це дива в нас існують найбільші в світі тарифи? З якого це дива в нас "сонце" заробляє шалені кошти? З якого це дива у нас тут великі, крупні інвестори, які на 70 відсотків - подивіться офіційні дані, - закредитовані в українських банках під низький відсоток? То, можливо, ми будемо думати не про чужі кармани і не про приватні підприємства, а про людей, які нас обрали і на яких ми працюємо?

Тому, колеги, я прошу схаменутися, включити залишки мозку - і все-таки зробити так, щоб не хтось сплачував за ці "зелені" тарифи, тобто не кожен кінцевий споживач, а все-таки тарифи були нормально унормовані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. А за які правки ми голосуємо?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Можна виступити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку.

СКОРОХОД А.К. Я ще раз повторюю правки...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Я ... обмінятися думками, бо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, в мене пропозиція: ми зараз проголосуємо за правки, а тоді можна буде обмінятися думками.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Ні, стосовно цих правок. Я просто...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Які номери правок?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. А можна я зараз з голосу? Я послухав такий пламенний спіч шановної Анни Костянтинівни, що..... *(Не чути)* А можна я з голосу внесу, щоб взагалі 0 був і ще краще доплачували?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можна. Ставити на голосування?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Просто давайте будемо реалістами, бо якщо ми конструктивно.... ми розуміємо, що ця проблема була створена в 2015 році відповідним законом.

СКОРОХОД А.К. Її треба вирішити.!

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Тоді не треба було взагалі цей меморандум, треба було або вдвічі, або втричі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович!

КУЧЕРЕНКО О.Ю. ...на стелю подивитися - давайте втричі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович!

СКОРОХОД А.К. Ми не втричі, нам треба... від того, що ми...

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перестаньте робити балаган на засіданні комітету! Перестаньте робити балаган! Ви можете двоє залишитися і між собою поспілкуватися.

СКОРОХОД А.К. 30 секунд.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, 30 секунд вже закінчилися.

Секундочку, давайте спокійно, по черзі. Будь-який депутат має право подавати будь-які правки. Тому, якщо Анна Костянтинівна вважала її... вона її подала і вона їх пояснила.

Скажіть, будь ласка, за які правки ми зараз голосуємо, номери правок?

СКОРОХОД А.К. 618, 635, 655, 676, 695, 707, 763, 797, 813.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за ці правки, прошу проголосувати. 5 голосів – за. Рішення не прийнято.

Рухаємося далі. Ще є правки від вас?

СКОРОХОД А.К. Я на всіх наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми вже майже всі проголосували. Які ще?

СКОРОХОД А.К. Ще чотири. До речі, від того, що ми встановимо, залишимо на високому рівні ці тарифи, які ми залишили на високому рівні, я вам скажу, "ГарПок" їх краще платити не стане, а "Енергоатом", зважаючи, що у нього беруть не по 4.50, як сонячні генерації, а по 56 копійок...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Номер правки?

СКОРОХОД А.К. Номер правки - 46. Справа в тому, що на сьогоднішній день до біомаси включено лісові відходи, але ніде не зазначено, які саме лісові відходи. Це так само моя болюча тема на окрузі, оскільки в мене знаходиться у Переяславі ТЕЦ, яка спалює дрова і отримує за це "зелений" тариф. Всі ми бачили Карпати, всі ми бачимо, як злісно все вирізається, вирізають лісосмуги, і, повірте, це ніяк не йде зачищення

Лісового фонду.

Тому я прошу виключити з поняття біомаси і на те, що розповсюджується "зелений" тариф, просто слово "лісового", "сільськогосподарське" ми залишаємо. Тобто ті дійсні відходи, які є відходами, вони лишаються, я просто прошу прибрати "лісового".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Хто за те, щоб проголосувати правку номер 46? Хто – за?

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Можна? Дивіться, ми ж у прямому ефірі. Давайте, наша колега звертає увагу на дійсно величезну проблему - це несанкціонована вирубка лісу і дійсно відсутність контролю. Але ж ми не можемо взагалі сьогодні сказати, що біопаливо.... Ми закриваємо його?

СКОРОХОД А.К. Ні, ми просто вилучаємо одне слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анна Костянтинівна і Олексій Юрійович, я вам пропоную залишитися тут трішки довше і продовжити цю дискусію.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Це ж не дискусія, це ж ми...

СКОРОХОД А.К. Я прошу вилучити одне слово, все інше лишається, сама біомаса як така, вона лишається. Просто прошу виключити "відходи лісового господарства", "лісового".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анна Костянтинівна, є таке поняття, як санітарна чистка лісу. Це абсолютно нормальна і правильна річ, і є якісь відходи. Тому нехай цими колишніми питаннями займається лісове... як там, Держлісгосп, чи ще хтось, Держлісагентство, так. Але ваша правка є, зареєстрована, давайте її проголосуємо.

Правка номер 46. Хто – за, прошу проголосувати. 3 голоси – за.
Рішення не прийнято. Рухаємося далі.

Остання - 880 правка.

СКОРОХОД А.К. 17 і 880 – вони пов'язані.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пов'язані.

СКОРОХОД А.К. Шановні колеги, на сьогоднішній день ми зобов'язані за законом сплачувати за всю електроенергію, вироблену з "зелених" джерел, незалежно від того, була вона нами використана чи не була.

Є регіони в Україні, це, наприклад, Херсонська область, це все, що в нас на півдні, має таку проблему, коли ми просто сплачуємо за повітря. Тобто в нас нема споживача, в нас нема змоги забрати це в електросети, тому ми змушені платити за вироблену генерацію, при цьому ми її навіть не використовуємо.

Тому цією правкою я прошу, щоб всі об'єкти "зеленої" генерації встановили у себе акумулюючі батареї, споруди, що будуть накопичувати ту електроенергію, яка ними виробляється, і зберігати її на той момент, коли ми можемо, наприклад, якщо не можемо забрати електроенергію зараз, ми з цих акумулюючих споруд можемо забрати її трішечки пізніше, коли є змога її відправити на кінцевого споживача.

Тому я прошу ці дві правки підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правка номер 17 і правка номер...

СКОРОХОД А.К. 17 і 880.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правка номер 17 і 880. Хто – за, прошу проголосувати. 4 голоси – за. 5 голосів – за. У нас зараз так більшість

набереться. 6 голосів – за. 6 голосів – за. Михайло Якович також піднімав, мабуть, 7 голосів – за. Рішення не прийнято.

Наполягаєте на них чи ні? Чи вже пройшли їх?

СКОРОХОД А.К. 589 – не наполягаю, 830... Ну, якщо, колеги, ви вважаєте, і коли вас вже просить і Комітет з питань податкової політики не приймати таку правку і не приймати таку редакцію, а ви це голосуєте, ну, тоді я ще раз скажу, що ви самі будете нести відповідальність за все, що ви поприймали, перед кінцевим споживачем і своїми виборцями. Тому що 830 правка, вона частково дублює правку 1203. Вона передбачає видалити оту гарантію, що ніщо не може змінитися і ніщо не може бути. Ну, звичайно, давайте все покладемо на кінцевого споживача, ви ж такі класні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анна Костянтинівна, спасибі. Я думаю, вся країна бачила, що ми з вами відстоювали державні інтереси і в податковій сфері, і в тарифній.

СКОРОХОД А.К. Але давайте, оскільки різна, давайте ще раз підтвердимо, що у нас не в пріоритеті державницька позиція. Тому я прошу проголосувати правку 830.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правка 803. Хто – за, прошу проголосувати. 830. Хто – за, прошу проголосувати. 3 голоси – за. Рішення не прийнято. Рухаємось далі.

Дві ваші правки прийняті. Я вам вдячний за ці правки. Тому що я послідовний завжди прихильник конкуренції на ринку, щоб не було монополізації і концентрації в одних руках. Тому ця правка про 25 відсотків, я вам за неї вдячний, щоб ми якраз розвивали конкуренцію, в тому числі і на аукціонах по "зеленій" енергетиці. Спасибі.

Скажіть, будь ласка, гості - народні депутати з інших комітетів (бачу, у

нас також присутні), чи є у вас якісь принципово важливі правки, які ви хочете поставити на голосування і які сьогодні не голосувались? Прошу.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Доброго дня! Олексій Жмеренецький. Ви сьогодні голосували схожу правку, просто в моїй редакції вона звучить інакше, і там набагато сильніше скорочує станції. Я маю на увазі 518 правку в частині електростанцій сонячних потужністю менше 10 мегават, введених в експлуатацію після 2015 року, до 2019 року.

Сьогодні ви, пане Андрію, дуже добре, влучно зазначили про те, що станції, які були введені в різні роки, мають різні, скажімо так, можливості щодо окупності. І ви пропонували також диференційований підхід, правда з іншими умовами, з відстрочкою на 3 роки, наприклад, застосовувати його до станцій, введених в експлуатацію після 2017 року.

Тому я б просив мою правку 518 розглянути в редакції комітету, наприклад, і застосувати до електростанцій потужністю менше 10 мегават, бо, як зазначив колега, це справді український малий, середній бізнес, не олігархи і не іноземці, які там десятками мегават вводили, але застосувати, розглядати її в редакції... застосування до електростанцій, введених після 2017 року, ввести коефіцієнт 0,875, тобто 12,5 відсотків зниження до електростанцій менше 10 мегават, введених в експлуатацію після 2017 року, до 2019 року. От що б я просив.

Це б дало змогу цим станціям виконати свої бізнес-плани і реалізували б диференційований підхід, про який пан Герус говорив. *(Не чути)* ...мінус 15 відсотків, я пропоную мінус 12,5 відсотків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яка пропозиція, ще раз?

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Для електростанцій потужністю менше 10 мегават, введених в експлуатацію з 2017-го по 2019-й рік, застосувати коефіцієнт 0, 875.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ми таке сьогодні вже голосували.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Ні, ми голосували для всіх. Ви говорили...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, для тих, в кого менше 10 мегават.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Да, але без підходу щодо років. Ви голосували для всіх.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви не боїтеся, що цією правкою зруйнуєте меморандум?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте поставимо. Номер правки скажіть.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. 518 в тій частині, яку я озвучив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 518. Хто за цю правку, прошу визначатися та голосувати. 2 голоси – за.

_____. В такій версії чи в змінній, я перепрошую? Якщо в змінній, прохання просто ще раз озвучити, що саме.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Змінна версія. Для електростанцій потужністю менше 10 мегават, введених в експлуатацію з 2017-го по 2019-й рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пан Олексій, об'єктивно: зниження на 15 відсотків – це і так не велике зниження для станцій, введених в 2017-2019 році,

неважливо, чи вони мають 8 мегават, чи вони мають 11 мегават. Більше того, станція 9 мегават не принципово відрізняється від станції 11 мегават. Тому поділ про 10 мегават, він є досить штучний, більше того, можливо, навіть трошки лобістський, тому що є у нас в Україні прецеденти, я їх знаю, коли деякі бізнесмени, в яких були більші станції, вони просто познімали панелі, для того щоб впасти нижче планки 10 мегават, і потім казати, що "ми маленькі і ми просимо для себе спеціальний, окремий тариф".

Тому ми сьогодні не пропонували більшого урізання тарифів, ми сьогодні підтримали ту версію в частині урізання, яка була в меморандумі закладена. Тому я все-таки вважаю, що по справедливості ще зменшувати там - це не зовсім... Менше 1 мегавата - можна зрозуміти, це маленька станція, тамнакладні витрати на одиницю продукції можуть бути високі, постійні затрати,...бухгалтера тримати. Ну, 10 мегават, 9 мегават, вибачте мене, це не зовсім маленька електростанція.

Тому, прошу, помер правки ще раз нагадайте. 518-а. Прошу визначатись та голосувати стосовно правки 518. 3 голоси – за. Рішення не прийнято.

Ще є в нас ще якісь правки?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Я би хотів дві редакційні правки, які важливі, і вони не займуть багато часу. Це 267-а і 1230-а.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, у нас була домовленість, що ми подаємо важливі правки до засідання комітету для того, щоб...

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Правильно, дві врахували, а це третя. Дві взаємопов'язаних, там було дві по дві, і це в мене третя всього-на-всього, навіть не 5. Дві коротеньких, редакційних, вони не забератимуть часу, і не думаю, що вони викликатимуть якийсь конфлікт....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можете пояснити, що змінюється, що ці правки значать?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Так. Дивіться, якщо залишити редакцію, яка зараз є, то це означає, що міністерство має подати квоту і на 2020-й, і на 2024-й, і відразу ж подати квоти на 2021-2025 роки.

Ми ж пропонуємо до кінця цього року провести пілотний аукціон і зобов'язати міністерство організувати цей пілотний аукціон в рамках пілотної квоти, і квоти перші запровадити з 2021-го по 2025-й роки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, я думаю, що ми і так затягнули дуже з цими всіма аукціонами, і ринок хоче розуміти, які будуть квоти на всі роки. Тому в мене пропозиція не змінювати, а швидко подати квоти. Це не настільки складна робота, щоб це зробити і всі це зрозуміли.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Ми ж заплутаємо людей. Дивіться, ми маємо зараз оголосити квоти і графік проведення аукціонів на 2020 рік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чому ви це не зробили ще?

_____ . Тому що ми не вирішили питання, що взагалі буде робити відновлювальна енергетика на сьогодні. І ті, хто побудувались, і ті, хто хоче побудуватись, по яким правилам вони далі будуть це робити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. По яким правилам? Якщо є квота на аукціони, і всі бачать, що вони можуть йти на аукціони. Якщо немає квот і аукціонів немає, то тоді якраз і не знають всі, що робити.

_____ . Андрій Михайлович, на сьогодні взагалі відновлювальна енергетика знаходиться в очікуванні, як в державі буде

розвиватись в подальшому відновлювальна енергетика. Тому до вирішення цього питання через законодавчий акт, який ми сьогодні обговорюємо, і не було визначено ні квоти, ні порядок проведення аукціонів. Тому законодавство потребує вже актуалізації у зв'язку з затриманням медіації і вирішення питання взагалі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, тому квоти і аукціони мали проводитися і визначатися давно, безвідносно, в законі ця норма чітко записана, вона в законі не прив'язана ні до медіації, ні до чого. Тому, на мою думку, міністерство мало це зробити.

У нас були попередні консультації. Я просто не готовий так з цією правкою ознайомитись і так голосувати. Я вважаю, що так неправильно. Все-таки заздалегідь можна було подати важливі правки, щоб ми могли їх вивчити і зрозуміти.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Андрій Михайлович, у нас взагалі був час обмежений. І так, як ми домовлялись, у нас буде можливість окремі правки виставляти, я прошу все ж таки поставити на голосування ці обидві правки, зміст їх зрозумілий, щойно обговорили. Я не думаю, що це буде складно. І при потребі в залі так само ми це підтримаємо чи проголосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, в залі можемо ставити на підтвердження свої правки. Але, ще раз, я не розумію, в чому проблема сьогодні оголосити всі квоти, які мають бути. Я не розумію, в чому проблема.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Залишилось півроку. Ми до кінця цього року... Ну, по нашій новій правці, по цій 1230, був би проведений "пілот", а регулярні квоти запроваджені з 2021-го по 2025-й роки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, на ринку є побоювання, що аукціони

будуть саботуватись, що вони будуть не проводитись, можливо, тому що вони покажуть зовсім інший тариф, низьку ціну. І взагалі є побоювання, у нас же ж в цьому році вже мали бути аукціони, правильно? Але їх немає. Так от, давайте ми просто виконаємо той закон, ви виконаєте в даному випадку той закон, який був прийнятий. І ви самі ходили, його приносили в парламент півтора роки тому, і він був в редакції міністерства і Кабінету Міністрів.

Тому у мене до вас прохання просто виконати той закон, який ви самі пропонували. Я думаю, що так буде правильно, тому що, я думаю, що тут, ну, половина депутатів, може, зараз глибоко навіть суті не розуміють, тому що ми не втигли вивчити всі правки. Ми вивчили ті правки, які ми подали як важливі, і саме про них ми і...

Пане Юрій, я в залі би поставив на підтвердження...

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Андрій Михайлович, я не погоджуюся, тому що зараз ми так само дали пані Анні Скороход цю можливість і проголосували всі ці правки. Дві правки, я думаю, займуть кілька хвилин. Ще раз повторюю, вони важливі зараз, вони редакційні, важливі і необхідні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вони редакційні чи вони важливі?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. І це, і друге.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас, дивіться, пане Юрій, у нас була певна джентльменська домовленість.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Я її не порушую, Андрій Михайлович, абсолютно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І дуже важливо, щоб кожен тримав...

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Я її не порушував і навіть не забирав часу під час

ГОЛОСУВАННЯ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Джентльменська домовленість полягала в тому, що ми важливі, якщо вони важливі, ми їх подаємо до того, щоб всі могли їх вивчити і з ними ознайомитися, і ми могли по них провести попередні консультації.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Андрій Михайлович, у нас був обмежений час для прийняття цього закону. Хочу вам нагадати, що з міністерством, ще з попереднім міністром, ще в жовтні 2019 року ми мали цей законопроект приймати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Правка номер яка?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Будь ласка, прошу підтримати дві правки: 267 та правку 1230.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз, а в чому суть? Аукціони запроваджуються з 1 серпня 2020 року, так?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Попередня редакція звучала, що аукціони запроваджуються з 2020 року. Ми фактично приводимо до сучасного стану.запроваджені, ми зміщуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З 2020 року. З 2020 року – це з січня 2020 року. Це з 2020 року.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Тепер ми зміщуємо на серпень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А який сенс? Ну тобто аукціони були не проведені.

Всі розуміють, що вони були не проведені. Ви не виконали норму закону, ну, нічого страшного.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Ключова норма - це, власне, коли запроваджуються перші квоти, і що робиться до кінця цього року, поточного. Ми до кінця цього року, поточного, пропонуємо провести "пілот" і оголосити квоту на "пілот", а регулярні квоти запровадити з 2021-го по 2025-й роки. Інакше ми маємо запровадити і зразу подати дві постанови: на 2020-2024, і зразу там, через тиждень, на 2021-2025 роки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. І в чому проблема це зробити?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. А навіщо це робити? Яка логіка?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, для того, щоб всі розуміли горизонт наперед.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Так ми наступною постановою скасовуємо попереднє, зразу попереднє рішення. Тому ми до кінця цього року пропонуємо провести "пілот" в рамках пілотної квоти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, коли ви в цьому році... Це може бути не зовсім така редакційна. Коли ви в цьому році проводите "пілот", скажіть, будь ласка, коли інвестори будуть приймати рішення, чи приходити, чи ні, вони будуть розуміти, а що буде в наступному році?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Звичайно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Як вони будуть розуміти, якщо ви проводите "пілот" без квоти?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Тому що квота буде запроваджена на 2021-2025 роки у визначений термін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У який визначений термін?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. До жовтня.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А пілотний аукціон коли буде?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. А пілотний аукціон буде до кінця року. Коли встигнемо, тоді проведемо. Там є процедура організації, подачі документів. Інвестори вже будуть розуміти горизонт. Але в 2020 році це буде "пілот", в рамках пілотної квоти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А чому не в рамках звичайних аукціонів?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. Я вам пояснив. Тому що ми маємо подати... Це все буде... "Пілот" буде проводитись...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто за правку Камельчука 267, прошу голосувати. 4 голоси – за. Рішення не прийнято.

Яка ще? 191 ще правка?

КАМЕЛЬЧУК Ю.О. 1230.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 1230. Хто за правку 1230, прошу проголосувати. 7 голосів – за. Рішення не прийнято.

Тепер у мене... Юра, а от тепер..... хочеш ще одну правку поставити. І ми зараз ще будемо ходити по цих, чи ми можемо джентльменські угоди...

_____ . Ну, я думаю, це його право. Здається, він взагалі не виступав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. *(Шум у залі)*

Нам теж з телефону вашого читати чи звідки?

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, будь ласка, у народних депутатів більше немає правок, на яких ми наполягаємо. Він знімає. Домовились, що знімається правка.

Значить, тоді, пане Олеже, правильно, тоді ми голосуємо? Ще одна з'явилася?

_____ . Вони просять, кажуть, що технічна правка 1279. Мені якраз мій радник підказує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто каже, що технічна правка?

_____ . Радник мій підказує: 1279 – технічна правка. Тому що ми говоримо про... Зараз, секундочку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Де вона є, де її можна побачити?

_____ . Дивіться, передбачається, що порядок компенсації застосовується до обмежень відпуску електроенергії з об'єктів, що мають місце з 1 серпня. Це правка 1279.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо це важлива правка, де помічник був учора? Який номер правки?

_____ . 1279.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 1279. Хто за правку 1279, прошу проголосувати. 7 голосів – за. Рішення не прийнято.

Тепер всі решта правки, окрім тих, які ми проголосували, ми маємо також їх поставити на схвалення або відхилення, так? Всі решта правки, які ми не проголосували сьогодні, маємо поставити на схвалення або відхилення, да?

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми по них ніяк не голосували: ні позитивно, ні негативно. Давайте тоді, щоб у нас, процедурно ми все пройшли, всі інші правки, там 1200 тих правок, всі інші – це ті, які ми сьогодні не розглядали, всі інші одним пакетом я ставлю на голосування, щоб у нас було рішення і по них.

Хто за це, щоб усі інші ці правки підтримати, прошу проголосувати.
(Шум у залі)

Ні, дивіться, я ставлю: хто за те, щоб ці правки... секундочку, я ставлю, хто за те, щоби ці правки підтримати. Якщо у нас підтримки не буде, значить, вони автоматично відхилені.

Хто за те, щоб ці правки підтримати? Нуль голосів – за, один голос – за. Рішення не прийнято. Це означає, що всі решта правок відхилені.

Тепер, секундочку, правильна редакція щоб була. Тепер фінальне рішення комітету: рекомендувати з врахуванням підтриманих комітетом пропозицій прийняти в другому читанні і в цілому з техніко-юридичними опрацюваннями.

Хто за таке рішення, прошу проголосувати. 19 голосів – за. Рішення прийнято. Анна Скороход – проти. Спасибі за конструктив в цьому питанні.

Переходимо до наступного питання. Що у нас ще сьогодні є в порядку денному? У порядку денному у нас є законопроект 2098.

Скажіть, будь ласка, чи є в законопроекті 2098 якісь важливі правки, на яких ми наполягаємо? Прошу Андрій Вікторович.

ЖУПАНИН А.В. Да, в мене правка номер 3, як я і обіцяв, що я зняв її з попереднього законопроекту 3658. Це правка, яка стосується двосторонніх договорів. Ми ще вели про неї мову на нашому попередньому комітеті, коли обговорювали законопроект урядовий 3657, і той альтернативний, який я подавав.

Ідея за цією правкою в тому, що, як тільки що ми проголосували, ми розширили ринок двосторонніх договорів, тобто ми дали можливість по суті вийти додатково на цей ринок для "Енергоатому" з податковою квотою 5 відсотків, і відповідно ми хотіли би розуміти, які тенденції цього ринку двосторонніх договорів. Для того, щоб зрозуміти які тенденції на цьому ринку, потрібно отримати інформацію про цей ринок. Інформація буде надаватися відповідно до запропонованої нами пропозиції, яка висловлена в цьому законопроекті. Ми пропонуємо, щоби там операції між афілійованими особами вони ставали доступними, для того щоби всі учасники ринку розуміли там обсяги операцій між такими особами. Ця норма, я вам скажу, що вона підтримана Енергетичним співтовариством, і у нас є лист, вони ще аналізували наш законопроект 3657, і вони написали, що вони її підтримали.

Плюс окремо прийшов лист від представництва Європейського Союзу, вони також підтримали цю ідею. Ми її придумали, ми хочемо, щоби колеги її схвалили. Якщо буде на те воля більшості членів комітету її схвалити, було би добре.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Це який номер правки? Номер 3. Законопроект 2098. Це про те, щоби не можна було маніпулювати ринком,

проводячи торгівлю між афілійованими особами, виробниками і споживачами.....

Прошу, Вікторія Гриб, ваша позиція тут. Підтримуєте?

ГРИБ В.О. Ні, моя позиція – не підтримувати цю правку, тому що вона не відповідає частині першій статті 116 про Регламент ВРУ. Пропозиції і поправки до законопроекту, який готується до другого читання, можуть вноситися лише до того тексту законопроекту, який прийнятий Верховною Радою за основу.

Крім того, положення щодо запровадження додаткових обмежень з боку регулятора у відношенні двосторонніх договорів запроваджує можливість ручного регулювання двосторонніх договорів з боку регулятора.

Звертаю також увагу, що зазначені компетенції виходять за межі повноважень регулятора, так як за своєю суттю такі компетенції надають можливість регулювання антимонопольних питань державним органам - регулятором, який не має в цьому питанні необхідної експертизи, яку має АМК. Відповідні контрольні повноваження належать до виключно компетенції АМКУ.

Крім того, зазначена інформація містить комерційну таємницю та інформацію з обмеженням доступу, яка нормами Цивільного і Господарського кодексу України. Відповідно така норма створить конфлікт правового регулювання та прямо суперечить базовим нормам ЦКУ та ГКУ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Це є правка номер 3. Немає ні в кого більш ніяких коментарів?

Олексій Юрійович, прошу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Друзі, ну, давайте не повторювати помилок. Цей законопроект мав за мету абсолютно просте рішення: врегулювати споживання категорії споживачів в одному

Пригадайте, будь ласка, десять місяців. У результаті сьогодні, коли ми вже врегулювали і узгодили з Національною комісією, з міністерством, все узгодили, і в результаті з'являється правка, яка ж абсолютно іншу мету авторів... абсолютно для іншої, так би мовити, цілі. От навіщо це робити?

Я дуже просив би колегу Жупанина, ну, може, його потужна правка в якомусь іншому законопроекті пройде, може..... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, зрозуміло.

ЖУПАНИН А.В. Я лише хочу прокоментувати, шановні колеги. При всій повазі, я погоджуюся з вами, що це не найкраща практика - інші якісь норми вставляти кудись, в ті чи інші законопроекти. Але якщо підняти попередній законопроект 3658, ми перетягнули в нього ПОНи, ми перетягнули в нього ПУПи, ми перетягнули в нього виплату півтора мільярда боргів перед "зеленими". Тому, знаєте, от не можна так, щоб, з однієї сторони, нам все можна, а з другої сторони - ми це критикуємо.

Тому, дивіться, я приношу вибачення за те, що воно вставляється як би не в той законопроект, в якому мало би бути, але мій альтернативний законопроект, враховуючи те, що ми сьогодні внесли до 3658, він уже не має ніякої цілі, в принципі, і це лишається єдина норма, яка в ньому корисна, яка отримала повну підтримку, в принципі, як в Енергетичного Співтовариства, яке, пані Гриб, ви дуже часто згадуєте і згадували раніше, так і в представництві Європейського Союзу.

Тому прошу вас підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло.

Пані Вікторія. По черзі давайте. Дивіться, значить, просто... скажіть, будь ласка, ще раз, Європейський Союз підтримав? Тому що для деяких депутатів це критично важливо. Європейці підтримали. У нас європейська

інтеграція, значить, тоді давайте приймати рішення.

Правка номер 3. Прошу голосувати: хто за правку номер 3? Скільки голосів? Немає. По відео? Відео - немає.

10. Скільки нас зараз на комітеті? *(Шум у залі)*

Юлій Якович, ви "за" чи "проти"? Юлій Якович! Юлій Якович – за.

ЮФФЕ Ю.Я. Я підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто ще? Олег, скільки голосів "за", скільки людей? Олексій Юрійович, давайте порахуємо голоси і ... Скільки? *(Шум у залі)*

21 депутат. Тоді піднімаємо руки. Хто – за? Юрченко, ти підіймав руку "за" чи ні? За? *(Шум у залі)*

12 – за. Рішення прийнято.

Далі. Пропозиція затвердити законопроект з відповідними поправками і рекомендувати прийняти законопроект в другому читанні і в цілому з урахуванням підтриманих комітетом правок.

Ще є правки?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, Олексій Юрійович, перед тим в законопроект про "зелених" понаставляли різних норм, які не мають відношення.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку! Є голосування, які мені не подобаються, сьогодні теж такі є. Я з цього не роблю не роблю шоу і не кричу. А є голосування, які комусь не подобаються. Ну, є більшість - так є більшість, немає більшості – рішення не прийнято, та і все. Тим більше...

Прошу, Андрій.

ЖУПАНИН А.В. Я прошу відхилити просто решту поправок, які в таблиці, Андрій Михайлович. Тут в таблиці, яку роздали вже на... Є в таблиці, яку роздали ви на комітет, просто деякі правки враховані, ми їх попереносили вже сьогодні в законопроект урядовий по "зеленим", 3658, тому прохання їх не враховувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Вікторович, ми сьогодні врахували тільки одну правку, інші правки ми не голосували. Значить, якщо ми їх не проголосували, то вони не враховані. Це просто був проект рішення. Тому таблиця – це проект рішення, а не рішення. Рішення по тих правках ми не приймали, і я так розумію, що немає сенсу приймати, тому що ці правки вже є в іншому законопроекті. Тому відповідно 2098 прошу прийняти з урахуванням правок комітету для голосування в другому читанні і в цілому.

Хто – за, прошу проголосувати. 2098 в цілому, в другому читанні і в цілому. *(Шум у залі)*

Юлій Якович, за те, щоб в другому читанні і в цілому з відповідними правками. Юлій Якович, не підтримуєте?

13 голосів – за. Відповідно рішення прийнято.

Це був останній пункт порядку денного.

_____ . План роботи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А, план роботи комітету на четверту сесію Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Скажіть, будь ласка, у нас є цей план роботи розданий? Давайте схвалимо його. Дивіться, перше питання порядку денного. План роботи схвалений, план достатньо індикативний. Ми, народні депутати, все одно ми будемо оперативно визначатися, за які законопроекти нам голосувати на

комітеті, які розглядати.

Тому прошу проголосувати за цей план роботи комітету на четверту сесію Верховної Ради України дев'ятого скликання, який розданий народним депутатам.

Хто – за, прошу проголосувати. 15. Рішення прийнято.

Відповідно у нас ще таке організаційне тоді уточнення. Ми прийняли рішення, що ми перебуваємо в режимі роботи в комітетах до 1 вересня. Це пов'язано як з сьогоднішнім засіданням, яке є, по суті, в міжсесійний період, так і пов'язано з тим, що в нас досить часто трапляється так, що є позачергові сесії. І якщо раптом нам потрібно буде розглянути якийсь законопроект на комітеті до теоретично можливої позачергової сесії, то щоб ми могли комітетом зібратися.

Значить, якщо хтось писав заяви на відпустку, той сміливо може йти у відпустку. Якщо хтось хоче написати заяву про відпустку, той може написати заяву про відпустку. Цьому ніщо не заважає, навіть якщо ми є у режимі роботи в комітетах. Якщо ж хтось хоче відкликати заяву про відпустку, то таку заяву, я так розумію, можна відкликати, заяву про відпустку. Тому далі просто плануйте свою роботу у звичайному режимі.

Прошу, Вікторія.

ГРИБ В.О. Андрій Михайлович, просто в цей час дуже багато депутатів, мені здається, будуть також на мажоритарних округах. То якщо ми будемо зустрічатися, то велике прохання попередити заздалегідь, для того щоб це не було сьогодні на завтра чи завтра на післязавтра. Дякую.

І я до чого це говорю, тому що... Андрій Михайлович, я до вас. Тому що безпосередньо на округах, от у мене, наприклад, дуже поганий зв'язок з Інтернетом і я не зможу просто підключатись.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло. Почули вас.

Спасибі всім за роботу в комітеті. Засідання комітету оголошую

закритим.